

WOJEWODA ŚLĄSKI

Katowice, 23-03-2022

Nr kontroli: KOXII.431.29.2021

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w KATOWICACH
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice**

I. Dane organizacyjne przeprowadzenia kontroli.

Zakres kontroli: Prawidłowość wykorzystania dotacji budżetowych przekazanych w 2020 r. na zadania związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19” oraz na zakup materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych, które zostały udzielone w ramach umów nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. i nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. zawartych pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim

Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:

- art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹,
- art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²,
- umowa nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. zawarta pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim w sprawie udzielenia beneficjentowi dotacji z budżetu państwa na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi wraz z Aneksami nr 1/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 r. i Aneksami nr 2/2020 z dnia 27 października 2020 r.,
- umowa nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. zawarta pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim w sprawie udzielenia beneficjentowi dotacji z budżetu państwa na sfinansowanie zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19” wraz z Aneksami nr 1/2020 z dnia 30 listopada 2020 r.

Jednostka kontrolowana: **Powiat Raciborski**, w tym:

Starostwo Powiatowe w Raciborzu
Pl. S. Okrzei 4
47-400 Racibórz

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Rejonowy
im. dr. Józefa Rostka w Raciborzu³
ul. Gamowska 3
47-400 Racibórz

¹ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224

² T.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.

³ Zwany w dalszej części Szpitalem Rejonowym

Kierownik jednostki kontrolowanej:	Grzegorz Swoboda – Starosta Powiatu Raciborskiego
Okres objęty kontrolą:	1 stycznia 2020 r. – 31 grudnia 2020 r.
Zespół kontrolerów i nr upoważnienia:	Bartosz Łabędzki - starszy inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolerów, upoważnienie nr KOXII.0030.86.2021 z dnia 14 grudnia 2021 r., Monika Kolarska – inspektor wojewódzki, upoważnienie nr KOXII.0030.87.2021 z dnia 14 grudnia 2021 r., Sylwia Falana – starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr KOXII.0030.1.2022 z dnia 3 stycznia 2022 r., Małgorzata Zych - inspektor wojewódzki, upoważnienie nr KOXII.0030.2.2022 z dnia 3 stycznia 2022 r.
Termin kontroli:	od 21 grudnia 2021 r. do 11 lutego 2022 r. (z przerwą w dniach od 23 grudnia 2021 r. do dnia 9 stycznia 2022 r.)

II. Ocena ogólna do zakresu skontrolowanej działalności.

Ocena ogólna:	Oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działania podejmowane w Powiecie Raciborskim, w tym w: Starostwie Powiatowym w Raciborzu oraz w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu, w zakresie wykorzystania dotacji budżetowych przekazanych w 2020 r. na zadania związane ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19” oraz na zakup materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych, które zostały udzielone w ramach umów nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. i nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. zawartych pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim, pod względem kryterium legalności i rzetelności.
---------------	---

Komórka wykonująca zadania z zakresu objętego kontrolą:	Starosta Powiatu Raciborskiego Skarbnik Powiatu Raciborskiego Starostwo Powiatowe w Raciborzu, a w ramach Starostwa: a) - Wydział Finansowy, b) - Referat Spraw Społecznych Szpital Rejonowy w Raciborzu, a w ramach Szpitala: a) Dyrektor Szpitala, b) Zastępca Dyrektora ds. Medycznych, c) Główny Księgowy, d) Dział Finansowo-Księgowy, e) Dział Techniczno-Eksploatacyjny,
---	---

f) Dział Gospodarczy

Ustalenia,
stanowiące
podstawę do
oceny:

Powyższa ocena ogólna wynika z ustaleń zawartych w obszarach objętych kontrolą oraz z nieprawidłowości polegających na braku wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych w ramach dwóch poddanych kontroli dotacji.

Nadto stwierdzono nieprawidłowości oraz uchybienia, które z uwagi na założony próg istotności oraz zagadnienia podlegające ocenie nie miały wpływu na ocenę ogólną i w szczególności dotyczyły:

- niezgodnych z przepisami powszechnie obowiązującymi zapisów polityki rachunkowości w Starostwie Powiatowym w Raciborzu,
- braku jednoznacznego powiązania załączników do polityki rachunkowości w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu z zarządzeniami je wprowadzającymi,
- braku wskazania wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia eksploatacji w opisie systemu przetwarzania danych w ramach obowiązujących w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu zasad rachunkowości,
- braku aktualizacji przez kierownika jednostki polityki rachunkowości w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
- braku uwzględnienia w planie finansowym Szpitala Rejonowego w Raciborzu środków z dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne/środków na wydatki majątkowe związane z otrzymanymi dotacjami,
- księgowania na kontach organu oraz jednostki budżetowej obsługującej organ zmian kwot dotacji z niewłaściwymi datami operacji gospodarczych,
- księgowania przekazania środków pochodzących z dotacji ze Starostwa Powiatowego w Raciborzu do Szpitala Rejonowego w Raciborzu w korespondencji z niewłaściwym kontem zespołu „2”,
- dokonania zapłaty po terminie płatności wynikającym z faktury/rachunku w zakresie kwoty **44 327,91 zł** z kontrolowanych 1 169 120,00 zł (**3,8%** wydatkowanej kwoty),
- braku wystawienia protokołu zdawczo-odbiorczego w przypadku 1 szt. wyposażenia zakupionego ze środków z dotacji za kwotę **3 997,50 zł** z łącznie wydatkowanej na wyposażenie kwoty ze środków z dotacji 451 200,95 zł (**0,9%**),
- dokonywania zapisów w ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu na podstawie nierzetelnych dowodów księgowych w przypadku zakupów dotyczących kwoty **466 236,31 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących z dotacji (**39,9%**),
- dokonywania wydatków przez Szpital Rejonowy w Raciborzu przed sprawdzeniem pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym w zakresie kwoty **258 495,95 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących

- z dotacji (**22,1%**),
- braku dat wpływu na wszystkich poddanych kontroli dokumentach stanowiących podstawę do dokonywania wydatków w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu ze środków pochodzących z dotacji (**100%**),
 - braku dat dokonania wstępnej kontroli przez Głównego Księgowego oraz zatwierdzenia do wypłaty przez kierownika jednostki w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu na wszystkich poddanych kontroli fakturach/rachunkach finansowanych ze środków pochodzących z dotacji (**100%**),
 - dokonywania poprawek w dowodach księgowych w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu w sposób niezgodny z dyspozycją ustawy o rachunkowości w przypadku dowodów dotyczących wydatkowania kwoty **394 695,55 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących z dotacji (**33,8%**),
 - braku wskazania w ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu w zakresie konta 130-05 numerów dokumentów źródłowych,
 - księgowania wydatków w ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu na kwotę **214 458,74 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących z dotacji (**18,3%**) w niewłaściwej dacie operacji gospodarczej,
 - niewłaściwego opisu operacji gospodarczej na koncie 130-05 w zakresie kwoty **166 338,66 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących z dotacji (**14,2%**),
 - księgowania zobowiązań w ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu na kwotę **215 897,02 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących z dotacji (**18,5%**) w niewłaściwej dacie operacji gospodarczej,
 - niewłaściwego opisu operacji gospodarczej na koncie 081-01-01 w zakresie kwoty **10 800,00 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących z dotacji (**0,9%**),
 - nierzetelnych dokumentów PZ⁴ dotyczących kwoty **120 855,72 zł** z 1 169 120,00 zł środków pochodzących z dotacji (**10,3%**),
 - braku numeru inwentarzowego na zakupionym ze środków pochodzących z dotacji środku trwałym.

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego obszaru kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:	Pan Grzegorz Swoboda – Starosta Powiatu Raciborskiego, Pan Marek Kurpis – Wicestarosta Powiatu Raciborskiego, Pan Roman Nowak – Skarbnik Powiatu Raciborskiego, Pani Gabriela Gieda – Kierownik Referatu Księgowości i Płac – Główny Księgowy Starostwa Powiatowego w Raciborzu, Pani Karina Pytlik - inspektor ds. księgowości jednostki budżetowej Wydziału Finansowego Referatu Księgowości i Płac w Starostwie Powiatowym w Raciborzu, Pani Rita Wilkaniec - podinspektor ds. księgowości jednostki budżetowej w Wydziale Księgowości i Płac w Starostwie Powiatowym w Raciborzu,
---	--

⁴ Przyjęcie materiału z zewnątrz

Pani Aleksandra Kasprzak - Kierownika Referatu Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Raciborzu,
Pani Agnieszka Piecha - samodzielny referent w Referacie Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Raciborzu (do 31 października 2020 r.)

Pan Ryszard Rudnik – Dyrektor Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pan Paweł Wojciech Knop – Główny Księgowy Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pani Monika Wiśniewska – Zastępca Głównego Księgowego Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pani Renata Hubczyk – Kierownik Sekcji Finansowo-Księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pani Alina Pierścińska – starsza księgowa w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
Pani Krystyna Kamczyk – księgowa w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
Pani Weronika Śrutwa – Kierownik Działu Gospodarczego Szpitala Rejonowego w Raciborzu (od 1 czerwca 2020 r., wcześniej p.o. w zastępstwie nieobecnego pracownika),
Pan Witold Surma – Kierownik Działu Techniczno-Eksploatacyjnego Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pan Piotr Lelek – specjalista ds. technicznych w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
Pani Joanna Fidziańska-Tkocz – Kierownik Apteki Szpitalnej Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pani Renata Piprek – starszy inspektor ds. zaopatrzenia w Aptecze Szpitalnej Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

III. Oceny częściowe skontrolowanej działalności do badanego obszaru ze wskazaniem ustaleń, na których zostały oparte.

A. Obszar kontroli: Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi w związku z zawartą umową nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. wraz z Aneksami nr 1/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 r. i Aneksami nr 2/2020 z dnia 27 października 2020 r.

Ocena częściowa do danego obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności, **oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą:	Starosta Powiatu Raciborskiego Skarbnik Powiatu Raciborskiego Starostwo Powiatowe w Raciborzu, a w ramach Starostwa: a) - Wydział Finansowy, b) - Referat Spraw Społecznych Szpital Rejonowy w Raciborzu, a w ramach Szpitala: a) Dyrektor Szpitala, b) Zastępca Dyrektora ds. Medycznych, c) Główny Księgowy, d) Dział Finansowo-Księgowy, e) Dział Techniczno-Eksploatacyjny, f) Dział Gospodarczy
Ustalenia, stanowiące podstawę do oceny:	W okresie objętym kontrolą w Starostwie Powiatowym w Raciborzu obowiązywała Polityka rachunkowości wprowadzona Zarządzeniem Starosty Raciborskiego Nr 5/2019 z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie Polityki rachunkowości Starostwa Powiatowego w Raciborzu (do dnia 30 czerwca 2020 r.) oraz Zarządzeniem Starosty Raciborskiego Nr 61/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie Polityki rachunkowości Starostwa Powiatowego w Raciborzu (od dnia 1 lipca 2020 r.) Zgodnie z punktem X ww. Polityk rachunkowości Księgi rachunkowe prowadzone były w formie elektronicznej. Obowiązujące w jednostce uregulowania zawierały elementy wymagane art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵. Wskazano w opisie konta 224 zawartym w planie kont dla jednostki budżetowej w polityce rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem Nr 5/2019 Starosty Raciborskiego z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie Polityki rachunkowości Starostwa Powiatowego w Raciborzu oraz Zarządzeniem Nr 61/2020 Starosty Raciborskiego z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie Polityki rachunkowości Starostwa Powiatowego w Raciborzu: <i>Na stronie Wn konta 224 ujmuję się w szczególności: 1) wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 201, który to zapis był niezgodny z opisem konta 224 zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej</i>⁶ w treści <i>Na stronie Wn konta 224 ujmuję się w szczególności: 1) wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący,</i>

⁵ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

⁶ T.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., Dz. U. z 2020 r. poz. 342

w korespondencji z kontem 130.

Przyczyny: błędna interpretacja w zakresie uznania umowy udzielenia dotacji jako zobowiązania finansowego względem odbiorców/dostawców. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Raciborskiego, Pana Grzegorza Swobody: „W Polityce Rachunkowości Nr 5/2019 Starosty Raciborskiego z dnia 14 stycznia 2019 r. oraz Nr 61/2020 Starosty Raciborskiego z dnia 30 czerwca 2020 r. opis do konta 224 w brzmieniu: Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności: 1) wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 201, wprowadzono w związku z koniecznością ujawniania w sprawozdawczości budżetowej zobowiązań. Powyższe zapisy są stosowane ze względu na przejrzystość zapisów księgowych, a w szczególności mają na celu możliwość przedstawienia na dowolny dzień stanu zobowiązań wobec konkretnego kontrahenta. Przez kontrahenta w tym przypadku należy rozumieć zarówno dostawcę towarów i usług, jak również podmiot dotowany. Wykorzystywany program finansowo księgowy tut. Jednostki jest tak skonfigurowany, że do sprawozdawczości budżetowej zapisy w zakresie zobowiązań są generowane na podstawie salda konta 201.

Jednocześnie zwracam uwagę, na szczegółowe zapisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności § 19, ust. 2 „Plan kont stanowi podstawę do opracowania zakładowego planu kont” § 20, ust. 1 pkt 4 lit b „Zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Poprawność stosowanej polityki rachunkowości była konsultowana z Regionalną Izbą Obrachunkową w Katowicach.”

Umowa dotacji nie stanowi zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług, gdyż w wyniku jej podpisania podmiot dotowany i podmiot dotujący nie zapewniają dostaw, nie wykonują robót ani nie świadczą usług, a tym samym podmiot dotowany nie stanowi odbiorcy ani dostawcy.

Skutki: ujmowanie na koncie 201 wartości dotacji wynikających z umów zawartych z podmiotem dotowanym.

Szpital Rejonowy w Raciborzu jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą działającym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Uchwałą nr IV/43/2019 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 29 stycznia 2019 r. nadano statut Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Rejonowemu im. dr. Józefa Rostka w Raciborzu. Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Śląskiego znak

NPII.4131.1.172.2019 z dnia 7 marca 2019 r. stwierdzono nieważność części zapisów nadanego statutu.

Szpital jest wpisany do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą pod numerem księgi 000000014131. Szpital został wpisany do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej pod nr KRS 0000045513.

W okresie objętym kontrolą w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu obowiązywała polityka rachunkowości, która została wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora Nr 014 NG-2018-1 w sprawie zasad polityki rachunkowości w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu. Powyższe zarządzenie zostało zatwierdzone w dniu 21 grudnia 2018 r. i obowiązywało od dnia 1 stycznia 2019 r. Ponadto do polityki rachunkowości zostały wprowadzone zmiany na podstawie nw. zarządzeń:

- Zarządzenia Dyrektora Nr 014 NG-2018-2 w sprawie zasad polityki rachunkowości w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu, zatwierdzone w dniu 31 stycznia 2020 r. wprowadzające zmiany do zasad polityki rachunkowości z dniem 1 stycznia 2020 r.,
- Zarządzenia Dyrektora Nr 014 NG-2018-3 w sprawie zasad polityki rachunkowości w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu zatwierdzone dnia 3 sierpnia 2020 r., obowiązujące ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2020 r.

Część przedstawionych do kontroli załączników do zasad polityki rachunkowości nie wskazywała numeru ani daty zarządzenia, do którego stanowiły załącznik, co nie pozwalało ustalić okresu ich obowiązywania⁷, co nie spełniało celów kontroli zarządczej określonych art. 68 ust. 2 pkt 2, 6 i 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸.

Przyczyny: *uznanie powiązania załączników z zarządzeniem w systemie internetowym za wystarczające do identyfikacji. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Załączniki do polityki rachunkowości są integralną częścią zarządzenia w związku z tym iż w Szpitalu funkcjonuje wewnętrzny portal tzw. INTRANET, gdzie zgodnie z zasadami wprowadza się zarządzenia jak i wszystkie załączniki, które w danym czasie obowiązują. Jednak wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników i zespołów kontrolnych na każdym załączniku będą umieszczane daty tak aby można było łatwo powiązać załącznik z zarządzeniem. Zmiany planowane są w trakcie 2022 roku.”*

Skutki: *utrudniona kontrola obowiązywania zasad rachunkowości obowiązujących w jednostce kontrolowanej w okresach historycznych w związku z brakiem możliwości jednoznacznego powiązania wprowadzonych zasad z zarządzeniami je wprowadzającymi.*

⁷ Dotyczy części z załączników oznaczonych numerami 1, 2, 4 oraz 5.

⁸T.j. Dz. U z 2019 r. poz. 869 ze zm.

Kierownik jednostki nie określił w opisie systemu przetwarzania danych wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹.

Przyczyny: *nieprawidłowa interpretacja przepisów prawa. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „W przedstawionej polityce rachunkowości określono system księgowy wraz z szczegółowym opisem komponentów i odwołaniem do dokumentacji technicznej. Wersja programu z uwagi na bardzo częste aktualizacje wymuszała by zmiany każdorazowo polityki rachunkowości w związku z tym wpisana jest konkretna nazwa oprogramowania bez wersji. W kolejnej aktualizacji zostanie umieszczenie odwołanie do konkretnego zapisu dokumentacji technicznej lub załącznika, który każdorazowo będzie wskazywał na wersję oprogramowania”.*

Skutki: *brak możliwości ustalenia na podstawie zapisów polityki rachunkowości okresów stosowania poszczególnych wersji oprogramowania księgowego.*

Dyrektor Szpitala Rejonowego w Raciborzu nie aktualizował polityki rachunkowości, czym naruszono art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰. Powyższe dotyczy następujących przypadków:

- a) wprowadzenia do polityki rachunkowości bez akceptacji i zatwierdzenia przez kierownika jednostki wzorów podpisów osób pełniących funkcje:
- Kierownika Działu Kadr od 21 stycznia 2019 r. wprowadzonego w ramach Załącznika nr 1 (a) c.d. „Wykaz osób upoważnionych do sprawdzania i zatwierdzania dokumentów pod względem merytorycznym – Kierownicy KO Administracja”,
 - Kierownika oddziału chirurgii i Kierownika oddziału laryngologii stanowiącego Załącznik nr 1 (b) c.d. „Wykaz osób upoważnionych do sprawdzania i zatwierdzania dokumentów pod względem merytorycznym – Kierownicy Komórek medycznych i osoby upoważnione” z adnotacją „Obowiązuje z dniem 01.01..2020 r.”,
 - Kierownika Pogotowia Ratunkowego od 1 lutego 2019 r. stanowiącego Załącznik nr 1 c.d. „Wykaz Ordynatorów i Kierowników Oddziałów, Kierowników Komórek medycznych upoważnionych do sprawdzania i zatwierdzania dokumentów pod względem merytorycznym”,
 - księgowej stanowiącego Załącznik nr 2 (a) „Wykaz osób do sprawdzania dokumentów pod względem formalno-rachunkowym” z adnotacją „Aktualizacja 01.12.2020r.”,
 - Specjalisty do spraw zarządzania jakością, Inspektora ochrony danych osobowych wprowadzonego w ramach Załącznika nr 1 (a)c.d. „Wykaz

⁹ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

¹⁰ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

osób upoważnionych do sprawdzania i zatwierdzania dokumentów pod względem merytorycznym”.

Przyczyny: *nieprawidłowa interpretacja przepisów prawa. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Aktualizacje wykazów osób upoważnionych do sprawdzania dokumentów, stanowiące załączniki do Instrukcji w sprawie sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów (...) będącej częścią polityki rachunkowości nie zawsze są akceptowane przez Dyrektora Szpitala z uwagi na fakt zawarcia stanowisk osób które są uprawnione do akceptacji czy to merytorycznych czy formalno-rachunkowych wg stanowisk pracy i w przypadku rotacji przejmują obowiązki stanowiskowe”.*

Skutki: *zwiększone ryzyko nieprzeprowadzenia kontroli dokumentów księgowych przez osoby do tego upoważnione przez kierownika jednostki.*

b) braku aktualizacji wykazu wzorów podpisów osób upoważnionych do sprawdzania dokumentów pod względem merytorycznym o specjalistę ds. technicznych, a następnie od dnia 16 grudnia 2020 r. Kierownika Sekcji Aparatury Medycznej, Pana Piotra Lelka.

Przyczyny: *niewłaściwy nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za aktualizowanie polityki rachunkowości. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wg Instrukcji w sprawie sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów (...) Pan Kierownik Sekcji Aparatury Medycznej jest upoważniony do sprawdzania dokumentów pod względem merytorycznym.”. Ww. pracownik został uwzględniony w wykazie wzorów podpisów dopiero podczas aktualizacji oznaczonej datą 1 maja 2021 r., pomimo iż dokonywał weryfikacji merytorycznej dokumentów księgowych w roku 2020, w tym: faktury nr 39/04/2020 z dn. 16 kwietnia 2020 r., faktury nr 002/05/2020 z dnia 4 maja 2020 r., faktury nr CX/2020/05/108 z dnia 11 maja 2020 r., faktury nr 3906014741 z dnia 10 lipca 2020 r. oraz faktury nr FS-2567/2020/MED z dnia 15 czerwca 2020 r.*

Skutki: *zwiększone ryzyko nieprzeprowadzenia kontroli dokumentów księgowych przez osoby do tego upoważnione przez kierownika jednostki.*

c) nie dokonano aktualizacji nazw kont znajdujących się w wykazie kont księgi głównej zakładowego planu kont, które nie były tożsame z nazwami zawartymi w opisach do kont, tzn.:

- w opisie do konta 845 wpisano nazwę konta *Rozliczenia międzyokresowe przychodów Przychody przyszłych okresów*, natomiast w wykazie kont księgi głównej zakładowego planu kont, konto z symbolem 845-**-** miało nazwę *Przychody przyszłych okresów*, a konto z symbolem 843-**-** miało nazwę *Rozliczenia międzyokresowe przychodów*,
- w opisie do konta 080 wpisano nazwę konta *Rozliczenia środków trwałych i inwestycji*, natomiast w wykazie kont księgi głównej zakładowego planu kont konto 080-**-** miało nazwę *Rozliczenie*

inwestycji.

Przyczyny: niewłaściwy nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za aktualizowanie polityki rachunkowości. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Konta grup 84* w zakładowym planie kont mogą dotyczyć zarówno przychodów przyszłych okresów jak i rozliczeń międzyokresowych przychodów. W obecnie obowiązującej ustawie o rachunkowości wyszczególnione są jedynie – przychody przyszłych okresów. W wykazie kont księgi głównej było historycznie podzielone na konta 843 i 845 – docelowo konto 843 zostanie usunięte zarówno z planu kont jak i nie będzie wspomniane w Polityce Rachunkowości. Utworzone było z uwagi na model rozliczeń środków otrzymywanych zaliczkowo na każdy kwartał dla lekarzy rezydentów, rozliczanych do 15 stycznia roku kolejnego. (...) W polityce zapis konta 080-**-** jest szeroki i zawiera w sobie uszczegółowiony zapis z planu kont w systemie księgowym – który historycznie takie nazwy posiadał. Inwestycja jest pojęciem szerszym niż środek trwały – inwestycja jest to przeznaczenie środków finansowych na ulepszenie lub odtworzenie zasobów majątkowych może dotyczyć zarówno projektu inwestycyjnego np. budowlanego jak i zakupu pojedynczych środków trwałych, jak i poniesienie bieżących kosztów towarzyszących inwestycji.”

Skutki: błędne informacje wynikające z obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości.

Zgodnie z Umową nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. zawartą pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim w sprawie udzielenia beneficjentowi dotacji z budżetu państwa Powiat Raciborski otrzymał środki z dotacji w kwocie 550 900,00 zł. W treści umowy wskazano, iż dotacja została udzielona beneficjentowi dla Szpitala Rejonowego im. dr J. Rostka w Raciborzu z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi.

Powiat Raciborski otrzymał w dziale 851¹¹ rozdz. 85111¹² środki z dotacji celowej w łącznej wysokości 550 900,00 zł, z czego:

- 228 900,00 zł na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat,
- 322 000,00 zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat.

Aneks nr 2 z dnia 27 października 2020 r. do ww. umowy na podstawie Decyzji Ministra Finansów znak MF/FS1.4143.3.20.2020.MF.630.K02 z

¹¹ Ochrona zdrowia.

¹² Szpitale ogólne.

dnia 9 października 2020 r. zwiększono kwotę dotacji na zadania bieżące o kwotę 7 880,20 zł oraz zmniejszono o tą samą kwotę dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne. Całkowita kwota udzielonej dotacji nie uległa zmianie. Ogółem wykorzystano 550 900,00 zł, co stanowiło 100% środków pochodzących z udzielonej dotacji celowej, w tym:

- 236 780,20 zł ze środków pochodzących z dotacji udzielonej na zadania bieżące, co stanowiło 100% przyznanej dotacji¹³,
- 314 119,80 zł ze środków pochodzących z dotacji udzielonej na inwestycje i zakupy inwestycyjne, co stanowiło 100% przyznanej dotacji¹⁴.

Środki z dotacji wykorzystano w terminie zgodnym z § 2 ust. 1 Umowy o udzielenie dotacji, tj. do 31 grudnia 2020 r. Rachunki bankowe, na których znajdowały się środki z dotacji nie były oprocentowane, w związku z czym beneficjenci dotacji nie osiągnęli przychodów i odsetek od przyznanej dotacji.

Powiat Raciborski przedłożył w dniu 15 stycznia 2021 r. (pocztą elektroniczną oraz wysyłką pocztą tradycyjną, wpływ do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego 19 stycznia 2021 r.) do Wydziału Zdrowia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach rozliczenie dotacji wraz z załącznikami, tj. w terminie wynikającym z § 2 ust. 5 Umowy o udzielenie dotacji.

Środki z kontrolowanej dotacji zostały uwzględnione w budżecie Powiatu Raciborskiego oraz w planie wydatków Starostwa Powiatowego w Raciborzu, na podstawie Uchwał Zarządu Powiatu Raciborskiego:

- nr 66/347/2020 z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie dokonania zmian w budżecie Powiatu Raciborskiego na 2020 rok,
- nr 66/348/2020 z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie zmiany rocznego planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych powiatowi na rok 2020.

Zmiany wysokości kwot dotacji ustalone Decyzją Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2020 numer MF/FS1.4143.3.20.2020.MF.630.K02 z dnia 9 października 2020 r., zgodnie z którą zwiększono kwotę dotacji na zadania bieżące o kwotę 7 880,20 zł oraz zmniejszono o tą samą kwotę dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne, wprowadzono Uchwałami Zarządu Powiatu Raciborskiego:

- nr 97/511/2020 z dnia 20 października 2020 r. w sprawie dokonania zmian w budżecie Powiatu Raciborskiego na 2020 rok,
- nr 97/512/2020 z dnia 20 października 2020 r. w sprawie zmiany rocznego planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych powiatowi na rok 2020.

¹³ Po zmianie dokonanej aneksem nr 2 do umowy dotacji nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r.

¹⁴ Po zmianie dokonanej aneksem nr 2 do umowy dotacji nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r.

Nie wyodrębniono w planie finansowym Szpitala Rejonowego w Raciborzu środków z dotacji Wojewody Śląskiego na inwestycje i zakupy inwestycyjne ani środków na wydatki majątkowe związane z otrzymaną dotacją, czym naruszono art. 31 pkt 2 ustawy o finansach publicznych¹⁵. Korekty planu finansowego dokonano dopiero z dniem 22 września 2020 r., pomimo iż umowę w sprawie przekazania Szpitalowi dotacji na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 zawarto w dniu 16 marca 2020 r. Dokonując korekty, nie dokonano korekty planu inwestycyjnego w sprzęt medyczny, pomimo iż ze środków przyznanych dotacją Wojewody Śląskiego dokonywano zakupów środków trwałych w postaci sprzętu medycznego, a w jej ramach dokonano zwiększenia planowanej wysokości dotacji z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego jedynie na kwotę 1 119 250,00 zł, pomimo iż tylko i wyłącznie dotacje przyznane umowami Wojewody Śląskiego z Powiatem Raciborskim i przekazane przez Powiat Raciborski do Szpitala Rejonowego umowami z dnia 16 marca 2020 r. i 30 marca 2020 r. stanowiły kwotę 1 169 120,00 zł, a więc kwotę przewyższającą kwotę dokonanej zmiany o 49 870,00 zł, a w treści dokonywanej korekty wskazano ponadto: „W ramach rozliczonych dotacji do rachunku zysków i strat szpital otrzymał dotację do toxoplazmozy w wysokości ok. 80 tys. zł, dotacje od Wojewody na walkę z covid-19 – kwota 1.169.120,00 z czego około 462 tys. na wydatki majątkowe, dotacje ze starostwa powiatowego oraz ościennych gmin za pośrednictwem Starostwa Powiatowego kwota 303 tys. zł. Dotacja z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej na utylizację odpadów zakaźnych kwota 200 tys. zł”.

Przyczyny: błędna interpretacja w zakresie elementów, które powinien zawierać plan finansowy SP ZOZ. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zmiany planu finansowego dokonywane są w momencie gdy zakładany budżet kosztów wykracza istotnie poza założone wartości wynikające z planu finansowego przyjmowanego przed końcem roku kalendarzowego. Zarówno kwoty dotacji jak i koszty związane z ich realizacją nie wpływały istotnie na wynik finansowy jednostki, dodatkowo z uwagi na stan epidemii i przekształcenie decyzją Wojewody Szpitala w jednoimienny istotnie zmieniły się warunki finansowania jednak do września 2020 roku nie zostały one jasno określone przez płatnika jakim jest NFZ. Umowy dotyczące przeciwdziałania COVID-19 do chwili obecnej opiewają na 0 zł i płatności wynikające z realizacji zadań covidowych wynikają z cenników które w każdym momencie mogą ulec zmianie. Szpital dokonał korekty planu finansowego w momencie w którym to miał wystarczającą pewność iż poziom przedstawiony w korekcie planu finansowego jest możliwy do realizacji na dzień 31.12.2020 r. 18)

¹⁵ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

Szpital nie ma obowiązku dokonywać korekty planu inwestycyjnego w trakcie trwania roku. Dodatkowo z uwagi na pełne zaangażowanie kadry administracyjnej szpitala w przeciwdziałanie covid-19 nie było fizycznie możliwości realizacji takiego zadania. W ramach planowanej wysokości dotacji, w celu zgodności z rachunkiem zysków i strat w planowanej kwocie dotacji jest wykazywana jedynie część dotacji dotycząca wydatków bieżących która odnoszona jest w danym roku w pozostałe przychody operacyjne pozycje „dotacje”. W związku z tym w korekcie planu finansowego we wrześniu planowano kwotę dotyczącą dotacji od Wojewody za pośrednictwem starostwa w kwocie: 766 440,20 zł. Dodatkowo na moment korekty planu finansowego w/w dotacje nie było rozliczone i zaakceptowane przez podmiot je udzielający w związku z tym istniało ryzyko niezmaterializowania się planowanej wysokości dotacji. Rozliczenie zostało dokonane do 31.12.2020 i do takiej daty zostało ujęte w księgach jako pewne przychody.”

Skutki: *brak należytej kontroli nad gospodarką finansową jednostki, zwiększone ryzyko dokonania wydatków z przekroczeniem zakresu upoważnienia.*

Dotacja w łącznej wysokości 550 900,00 zł, tj.:

- 228 900,00 zł na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat,
 - 322 000,00 zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat,
- wpłynęła na rachunek Powiatu Raciborskiego w dniu 13 marca 2020 r.

W dniu 16 marca 2020 r. Powiat Raciborski zawarł ze Szpitalem Rejonowym w Raciborzu umowę przekazania dotacji, na mocy której Powiat udzielił Szpitalowi dotacji w wysokości 550 900,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi.

Przedmiotowe, środki w łącznej wysokości 550 900,00 zł zostały przekazane z rachunku Powiatu na rachunek Starostwa Powiatowego w Raciborzu w dniu 16 marca 2020 r. W tym samym dniu Starostwo Powiatowe w Raciborzu przekazało ww. dotację na rachunek Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

W Powiecie Raciborskim (jednostce samorządu terytorialnego) wpływ środków z dotacji oraz zmianę kwot udzielonej dotacji z datą operacji gospodarczej 27 października 2020 r.¹⁶¹⁷ zaksięgowano w ewidencji kont

¹⁶ Przeksięgowanie na podstawie dokumentu PK 0000000169.

133-01-1 *Rachunek budżetu – dochody organu (otrzymane)* (strona Wn) oraz 901 *Dochody budżetu* (strona Ma) z wyodrębnieniem wg klasyfikacji budżetowej.

W Starostwie Powiatowym w Raciborzu (jednostce budżetowej) dokumentem PK 0000000164 z dnia 16 marca 2020 r. zaksięgowano umowę zawartą pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu (z datą operacji gospodarczej wynikającą z zawartej umowy, tzn. 16 marca 2020 r.) na kontach 224-001-01584 *Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY* (strona Wn) oraz 201-001-01584 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki* (strona Ma).

Na kontach 201-001-01584 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki* (strona Wn) oraz 130-001 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki* (strona Ma) z wyszczególnieniem klasyfikacji budżetowej zaksięgowano przekazanie środków do Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

Na kontach 224-001-01584 *Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY* (strona Wn) oraz 130-001 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki* (strona Ma) z wyszczególnieniem klasyfikacji budżetowej zaksięgowano zmianę kwot udzielonej dotacji¹⁷ z datą operacji gospodarczej 27 października 2020 r.¹⁹, a tym samym zapis księgowy nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego w postaci zmiany kwot udzielonej dotacji dokonanej Aneksem nr 2/2020 zawartym w dniu 5 listopada 2020 r. i nie spełniał wymogów art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁰.

Przyczyny: błędna interpretacja w zakresie skutków aneksowania umowy pomiędzy Powiatem a Szpitalem jako jednostką dotowaną. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Raciborskiego, Pana Grzegorza Swobody: „Zmiana polegająca na przeniesieniu środków z majątkowych na bieżące została dokonana w budżecie Uchwała Nr 97/511/2020 Zarządu Powiatu Raciborskiego z dnia 20 października 2020 r. Przedmiotowe zmiany dokonane były na podstawie decyzji Wojewody FBI.3111.71.214.2020 z dnia 13 października 2020r. Przeksięgowania dokonano na podstawie korespondencji wewnętrznej otrzymanej z wydziału merytorycznego nr ZS.8023.1.9.2020 z dnia 27 października 2020r. Stosownego przeksięgowania dokonano na podstawie przedmiotowej korespondencji. Kwestią „techniczną” (w wykonaniu decyzji Wojewody oraz Uchwały Zarządu w sprawie zmiany budżetu) było przygotowanie aneksu nr 2 do umowy ZS.8023.1.9.2020 zawartej pomiędzy Starostwem, a Szpitalem. Aneks został przygotowany z dniem 5 listopada 2020r. Zmiany kwot dotacji

¹⁷ Zgodnie z Aneksem nr 2 do Umowy nr 4/2020 pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim z dnia 27 października 2020 r. do ww. umowy na podstawie Decyzji Ministra Finansów znak MF/FS1.4143.3.20.2020.MF.630.K02 z dnia 9 października 2020 r.

¹⁸ Zgodnie z Aneksem nr 2/2020 zawartym w dniu 5 listopada 2020 r. do umowy nr ZS.8023.1.9.2020 pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu.

¹⁹ Przeksięgowanie na podstawie dokumentu PK 0000000857.

²⁰ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

nie nastąpiły z datą decyzji Ministra Finansów tj. w dniu 9 października 2020r. – w związku z tym, że stosowne zmiany zostały przyjęte uchwałą Zarządu w dniu 20 października 2020r. – i po tej dacie mogły zostać skorygowane.” Mając na względzie, że podstawą przekazania dotacji do Szpitala Rejonowego w Raciborzu oraz wydatkowania ww. środków z dotacji przez Szpital Rejonowy w Raciborzu była umowa nr ZS.8023.1.9.2020 pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu dopiero zawarty do niej aneks nr 2/2020 z dnia 5 listopada 2020 r. wywoływał skutki w postaci umożliwienia Szpitalowi wydatkowania środków zgodnie ze zmianą wynikająca z Decyzji Ministra Finansów znak MF/FS1.4143.3.20.2020.MF.630.K02 z dnia 9 października 2020 r.

Skutki: *niezgodne ze stanem faktycznym informacje wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych, zwiększone ryzyko przekroczenia planu wydatków.*

Powyższy schemat księgowania spełniał wymogi § 2 ust. 6 Umowy o udzielenie dotacji oraz art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych²¹. Jednocześnie zaksięgowanie przekazania środków pochodzących z dotacji ze Starostwa Powiatowego w Raciborzu do Szpitala Rejonowego w Raciborzu na koncie 130-001 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki* str. Ma w korespondencji z kontem 201-001-01584 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki – SZPITAL REJONOWY* str. Wn, a nie z kontem 224 *Rozliczenie dotacji budżetowych* oraz zaksięgowanie kwoty przekazanej dotacji na koncie 224 *Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY* w dacie operacji gospodarczej umowy zawartej pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu na podstawie dokumentu polecenia księgowania PK 0000000164 z dnia 16 marca 2020 r., a nie na podstawie wyciągu bankowego dokumentującego faktyczne przekazanie środków w dacie operacji gospodarczej ich przekazania było niezgodne z opisem konta 224 zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²², a tym samym zapis księgowy nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego w postaci daty faktycznego przekazania dotacji i nie spełniał wymogów art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²³.

²¹ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

²² T.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., Dz. U. z 2020 r. poz. 342

²³ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

Przyczyny: zawarcie w obowiązujących w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości zapisów niezgodnych z przepisami powszechnie obowiązującymi. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Raciborskiego, Pana Grzegorza Swobody: „Przekazanie środków pochodzących z dotacji ze Starostwa Powiatowego w Raciborzu do Szpitala Rejonowego w Raciborzu księgowano na koncie 130-001 Rachunek bieżący jednostki – wydatki str. Ma w korespondencji z kontem 201-001-01584 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki – SZPITAL REJONOWY str. Wn. Zapisy księgowe zostały dokonane zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości. kwoty przekazanych dotacji księgowano na koncie 224 Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY w datach operacji gospodarczych umów zawartych pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu na podstawie dokumentów polecenia księgowania PK 0000000164 z dnia 16 marca 2020 r. oraz PK 0000000197 z dnia 31 marca 2020r. Zapisy księgowe zostały dokonane zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości.”

Skutki: niezgodne ze stanem faktycznym informacje wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Nie wyodrębniono środków otrzymanych z dotacji przyznanej Umową nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. (wraz z aneksami) zawartą pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim oraz umową nr ZS.8023.1.9.2020 z dnia 16 marca 2020 r. wraz z aneksami pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu, jak również wydatków dokonywanych z tych środków w ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu, lecz księgowano wpływ oraz wydatki z dwóch przyznanych dotacji bez ich wyodrębnienia pomiędzy sobą, jak również w ramach ww. ewidencji księgowej księgowano wpływy i wydatki dokonywane ze środków własnych, czym naruszono wymogi § 2 ust. 6 Umowy o udzielenie dotacji oraz art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych²⁴. Wpływy i wydatki środków własnych Szpitala dotyczyły następujących przypadków:

- 1) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 28 kwietnia 2020 r. za kardiomonitor w kwocie 25 920,00 zł wykazany na fakturze nr 039/04/2020 z dnia 16 kwietnia 2020 r. wystawionej przez Eres Medical Sp. z o.o. z Tomaszowic, a następnie wpływ ww. środków na konto z dniem 5 maja 2020 r.,
- 2) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 5 maja 2020 r. za kombinezony Anti-Virus 2XL wymienione na fakturze nr 3433/ANM/04/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r. wystawionej przez Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Anmar Spółka z o.o. Spółka komandytowa z Tychów w kwocie 184 500,00 zł, tj. w całości ze

²⁴ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

środków pochodzących z dotacji oraz wpływ kwoty 17 966,84 zł z opisem „*Faktura ANMAR wkład własny Szpital*” na konto z dniem 5 maja 2020 r.,

- 3) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 11 maja 2020 r. za fakturę nr 002/05/2020 z dnia 4 maja 2020 r. wystawioną przez Eres Medical Sp. z o.o. z Tomaszowic w kwocie 38 278,20 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a następnie wpływ kwoty 3 659,56 zł z opisem „*ERES medical - wkład własny - pompy infuzyjne strzykawkowe*” na konto z dniem 15 maja 2020 r.,
- 4) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 20 maja 2020 r. za fakturę nr 197/UM/05/2020 z dnia 14 maja 2020 r. wystawioną przez unitedMED JAKUB Świącikowski z Włocławka w kwocie 4 807,50 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a następnie wpływ kwoty 712,51 zł z opisem „*Wkład własny- UNITEDMED -urządzenie do fumigacji*” na konto z dniem 21 maja 2020 r.,
- 5) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 22 maja 2020 r. za fakturę nr CX/2020/05/108 z dnia 11 maja 2020 r. wystawioną przez Consultronix S.A. z Balic w kwocie 185 603,31 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a następnie wpływ kwoty 5 603,31 zł na konto z dniem 25 maja 2020 r.,
- 6) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 30 listopada 2020 r. za fakturę nr FV/001899 w kwocie 9 594,00 zł, a następnie wpływ kwoty 9 594,00 zł na konto z dniem 1 grudnia 2020 r.,
- 7) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 1 grudnia 2020 r. za fakturę nr FV/000996/20 z dnia 24 listopada 2020 r. wystawioną przez ICE4MED SPÓŁKA Z O.O. z Opola w kwocie 2 398,50 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a wcześniej wpływ kwoty 1 713,80 zł na konto z dniem 30 listopada 2020 r.,
- 8) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 22 grudnia 2020 r. za fakturę nr FV/001308/20 z dnia 15 grudnia 2020 r. wystawioną przez ICE4MED SPÓŁKA Z O.O. z Opola w kwocie 38 951,64 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji oraz wpływ kwoty 15,82 zł na konto z dniem 22 grudnia 2020 r.

Przyczyny: *błędna interpretacja w zakresie uznania konieczności wyodrębnienia środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków pochodzących z tych środków jedynie na podstawie odrębności źródła finansowania, prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej do całości operacji dokonywanych z wyodrębnionego rachunku bankowego zamiast do operacji dotyczących jedynie przyznanej dotacji. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Z uwagi na stan epidemii ogłoszony w marcu 2020 roku i pilny tryb zawarcia umów przedmiotowych dotacji – obie umowy zarówno z 16 marca 2020 nr ZS.8023.1.9.2020 oraz z dnia 30 marca 2020 roku nr ZS.8023.1.11.2020 z racji udzielenia ich na sfinansowanie zadań polegających na zakupie*

materiałów i wyposażenia związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi, potraktowano jako udzielone na ten sam cel a drugą dotację jako kontynuację zadań, które nie były objęte pierwszą umową w związku z tym posiadano wyodrębnioną rachunkowość na obie dotacje łącznie. W umowach dotacji nie odnajdujemy zapisów, iż korzystają one z odrębnych źródeł finansowania. (...) Zapłata za f-rę nr 039/04/2020 została całościowo dokonana w kwocie 40.419,00 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 25.920,00 dlatego zostało to uzupełnione na rachunek dotacji (...) Zapłata za f-rę nr 3433/ANM/04/2020 została całościowo dokonana w kwocie 184.500,00 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 17.966,84 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr 002/05/2020 została całościowo dokonana w kwocie 38.278,20 z rachunku dotacji w tym wkład własny 3.659,56 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr 197/UM/05/2020 została całościowo dokonana w kwocie 4.807,50 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 712,51 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr CX/2020/05/108 została całościowo dokonana w kwocie 185.603,31 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 5.603,31 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Dnia 30.11.2020 zapłacono f-rę FV/001899 na 9.594,00 zł, która docelowo nie została ujęta w dotacji w związku z tym uzupełniono rachunek dotacji na w/w kwotę. (...) Zapłata za f-rę nr FV/000996/20 została całościowo dokonana w kwocie 2.398,50 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 1.713,80 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr FV/001308/20 została całościowo dokonana w kwocie 38.951,64 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 15,82 dlatego nastąpiło uzupełnienie na rachunku dotacji.”

Skutki: utrudniona kontrola wydatkowania środków z konkretnej dotacji.

Jednostką realizującą zadania objęte kontrolą był Szpital Rejonowy w Raciborzu. Kontrolą objęto 100% wydatków dokonanych ze środków pochodzących z dotacji. Szpital Rejonowy w Raciborzu wydatkował środki z dotacji na podstawie 36 faktur/rachunków. Wydatki sfinansowane z dotacji dotyczyły zakupu sprzętu i materiałów wymienionych w załączniku nr 1 do Umowy nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. (wraz z aneksami) zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim do wysokości kwot w nim ujętych.

Jednakże:

- 1) ze środków z dotacji pokryto wydatki na zakup 120 op. chusteczek dezynfekujących Meliseptol Wipes Sensitive 100 19894/BRAUN za kwotę 2 384,64 zł wykazanych na fakturze nr FS 08381/1/2020 (zakup w dniu 16 marca 2020 r., zapłata w dniu 27 marca 2020 r.), 100 op. chusteczek dezynfekujących Sani Cloth 70 200x220mm 200 szt. za kwotę 4 968,00 zł wykazanych na fakturze nr FS 08381/1/2020 (zakup w dniu

16 marca 2020 r., zapłata w dniu 27 marca 2020 r.), 300 op. chusteczek dezynfekujących Sani Cloth 70 200x220mm 200 szt. za kwotę 14 904,00 zł wykazanych na fakturze nr FS 09106/1/2020 (zakup w dniu 20 marca 2020 r., zapłata w dniu 6 kwietnia 2020 r.), pomimo iż załącznik nr 1 wprowadzony aneksem nr 2 do ww. umowy z Wojewodą Śląskim nie przewidywał zakupów chusteczek dezynfekujących w ramach środków do dezynfekcji, lecz ww. ilości i kwoty miały dotyczyć zakupu „Płynów”. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: *„Chusteczki do dezynfekcji były bardzo potrzebne nasączone płynem naszym zdaniem spełniały definicję w stanie epidemii i prawidłowości rozliczenia z dotacji.”*

- 2) ze środków z dotacji pokryto wydatki na zakup 197 szt. Półmasek FFP2 skł/zaw/opary 10 za kwotę 8 480,85 zł wykazanych na fakturze nr 000351775 (zakup w dniu 1 kwietnia 2020 r., zapłata w dniu 1 kwietnia 2020 r.), pomimo iż załącznik nr 1 wprowadzony aneksem nr 2 do ww. umowy z Wojewodą Śląskim nie przewidywał zakupów masek typu FFP2 w ramach środków do ochrony osobistej, lecz ww. ilości i kwoty miały dotyczyć zakupu masek typu FFP3, a więc masek o wyższym stopniu ochrony niż FFP2. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: *„W związku z brakiem na rynku masek PP3 decyzją szpitala zakupiono maski w jak najwyższej normie w celu ochrony personelu szpitala.”*
- 3) ze środków z dotacji pokryto wydatki na zakup 1 szt. urządzenia do fumigacji AIROFOG U260 wraz z koncentratem Umvir+ 5L za kwotę 4 094,99 zł wykazanych na fakturze nr 197/UM/05/2020 (zakup w dniu 14 maja 2020 r., zapłata w dniu 20 maja 2020 r.), pomimo iż załącznik nr 1 wprowadzony aneksem nr 2 do ww. umowy z Wojewodą Śląskim przewidywał zakup urządzenia do fumigacji za powyższą kwotę 4 094,99 zł, a tymczasem zgodnie z ww. fakturą koszt ww. urządzenia wynosił 3 997,50 zł, natomiast pozostała kwota 97,49 zł dotyczyła zakupu koncentratu Umvir+ 5L. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: *„Koncentrat jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania urządzenia.”*

Szpital dokonał zapłaty za faktury sfinansowane ze środków pochodzących z dotacji na rachunki bankowe dostawców wskazane na fakturach za wyjątkiem 1 przypadku na 36 poddanych kontroli, w ramach którego zapłaty dokonano na rachunek bankowy innej firmy należącej do tego samego właściciela. Właściciel sam dokonał przelewu na prawidłowy rachunek bankowy, a do dokumentacji załączono potwierdzenie ww. przelewu.

Dokonano zapłaty po terminie płatności wynikającym z faktury/rachunku na łączną **kwotę 7 872,00 zł z wydatkowanych 550 900,00 zł (1,4%**

wydatkowanej kwoty) z tytułu **1 faktury/rachunku na 36 poddanych kontroli (2,8% przypadków)**, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych²⁵. Powyższe dotyczyło faktury nr 31564/SPR/03/20DW z dnia 21 marca 2020 r. – termin płatności 30 marca 2020 r. wystawiona przez Zarys International Group Zabrze na kwotę **7 872,00 zł** wydatkowanych ze środków pochodzących z dotacji została zapłacona 1 dzień po terminie, tj. 31 marca 2020 r.

Przyczyny: *niedostateczny nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za regulowanie zobowiązań w związku z płatnościami dokonywaną z oddzielnych rachunków bankowych.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Faktura nr 31564/SPR/03/20DW z dnia 21.03.2020 r. – termin płatności 30.03.2020 r. wystawiona przez Zarys International Group Zabrze na kwotę 91 098,42 zł została zapłacona w kwocie 14 892,00 zł po terminie tj. 31.03.2020r. z uwagi na finansowanie jej w tej części zarówno z dotacji umowy nr: ZS.8023.1.9.2020 z dnia 16 marca 2020r. jak umowy nr: ZS.8023.1.11.2020 z dnia 30 marca 2020r. Istotna część faktury 76.206,42 zł finansowana z darowizn została zapłacona 30 marca 2021 r. Nie były naliczone odsetki, ani od części sfinansowanej z umów dotacji ani sfinansowanej z darowizn.*”

Pozostałe zobowiązania wynikające z faktur/rachunków dotyczących wydatkowania środków pochodzących z dotacji zostały uregulowane terminowo, tzn. zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych²⁶.

Wszystkie faktury/rachunki potwierdzające wydatki dokonane z dotacji zawierały informacje, o których mowa w § 2 ust. 7 Umowy dotacji nr 4/2020 po zmianie Aneksem nr 1/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 r.

Zakupione wyposażenie sfinansowane z dotacji, które zostało przyjęte na stan w 2020 r., zgodnie z przedstawionymi w toku kontroli dokumentami zostało ujęte w ewidencji księgowej Szpitala do dnia 31 grudnia 2020 r.

Nie wystawiono protokołu zdawczo-odbiorczego w przypadku 1 szt. wyposażenia w postaci urządzenia do fumigacji AIROFOG U260 zakupionego za pochodzącą ze środków z dotacji kwotę **3 997,50 zł (1,1% łącznie wydatkowanej na wyposażenie kwoty ze środków z dotacji 362 640,95 zł)** dotyczącej **1 faktury/rachunku** na 7 faktur/rachunków dotyczących zakupów wyposażenia ze środków pochodzących z dotacji (**14,3%** wszystkich faktur/rachunków dotyczących wyposażenia pokrytych ze środków z dotacji), czym naruszono § 2 ust. 9 zd. 2 Umowy dotacji

²⁵ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

²⁶ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r.

Przyczyny: *uznanie adnotacji o przyjęciu towaru na fakturze za wystarczającą. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Do faktury VAT 197/UM/05/2020 z dnia 14.05.2020., wystawiona przez UNITEDMED Jakub Świącikowski ul. Wronia 28, 87-800 Włocławek na kwotę 4807,50 zł Szpital nie posiada protokołu zdawczo-odbiorczego, jedynie na odwrocie faktury jest odnotowane przyjęcie towaru do magazynu przez osobę do tego uprawnioną.”*

W pozostałych poddanych kontroli przypadkach wystawiono protokoły zdawczo-odbiorcze celem udokumentowania odbioru zakupionego sprzętu i wyposażenia zgodnie z § 2 ust. 9 zd. 2 Umowy dotacji nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r.

Szpital Rejonowy w Raciborzu zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁷ w dniu 21 sierpnia 2020 r. zamieścił na swojej stronie internetowej (w związku z brakiem posiadania swojej strony podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej) informację o udzieleniu zamówienia na dostawę wyrobów medycznych, informując, iż Zamawiający Szpital Rejonowy w Raciborzu udzielił zamówienia wykonawcy w postaci ICE4B Gościński Sp. J. z Opola. Umowa w przedmiotowym zakresie została zawarta w dniu 11 sierpnia 2020 r. pomiędzy Szpitalem Rejonowym w Raciborzu a ICE4B Gościński Sp. J. z Opola.

W przypadku pozostałych zakupów dokonywanych ze środków z dotacji w ramach kontrolowanego zadania, Szpital nie miał obowiązku zamieszczać informacji o udzieleniu zamówienia, podając nazwę (firmę) albo imię i nazwisko podmiotu, z którym zawarł umowę o wykonanie zamówienia, gdyż obowiązek wprowadzony ustawą wynikający z art. 6 ust. 4 ww. ustawy został wprowadzony 24 czerwca 2020 r. i przestał obowiązywać z dniem 20 października 2020 r. w związku z utratą mocy obowiązywania art. 6 ust. 1 ww. ustawy, a podpisane umowy oraz złożone zamówienia zostały dokonane poza ww. okresem²⁸.

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: *„W wyniku realizacji zadania polegającego na zwalczaniu zakażenia, zapobieganiu rozprzestrzeniania się, profilaktyce oraz*

²⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.

²⁸ Zakup 2 szt. respiratorów od firmy Drager Polska Sp. z o.o. w Warszawie nastąpił zgodnie z fakturą nr 3906014741 z dnia 10 lipca 2020 r. w dniu 10 lipca 2020 r., zapłacono w dniu 27 lipca 2020 r., jednakże zamówienia ww. respiratorów dokonano w dniu 24 marca 2020 r.

zwalczaniu skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-COV-2, zwanej „COVID-19” oraz zakupu materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych, ze środków dotacji udzielonych w ramach umów nr 4/2020 z dnia 11 marca 2020 r. (...) zawartych pomiędzy Skarbem Państwa - Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim Szpital Rejonowy im. dr Józefa Rostka w Raciborzu nie uzyskał jakiegokolwiek odszkodowania i nie naliczył kar umownych w ramach umów i zamówień finansowanych ze środków z kontrolowanych dotacji.”

W Szpitalu Rejonowym w Raciborzu dokonywano zapisów w ewidencji księgowej na podstawie nierzetelnych dowodów księgowych w **5 na 36 skontrolowanych przypadków (13,9%)** dotyczącym kwoty **348 738,44 zł z 550 900,00 zł** środków pochodzących z dotacji (**63,3%** kwoty łącznej), czym naruszono art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁹. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) na rewersie faktury nr 002/05/2020 z dnia 4 maja 2020 r. wystawionej przez Eres Medical Sp. z o.o. z Tomaszowic na kwotę **34 618,64 zł** dotyczącą środków z kontrolowanej dotacji dokonano dekretacji Wn 0810101 Ma 201E550 – 35 726,40 zł i Wn 31003 Ma 201E550 – 2 551,80 zł, natomiast do ewidencji księgowej wprowadzono zapisy na kontach: Wn 081-01-01 kwota 10 800,00 zł (dokument F-05003) oraz Wn 310-03 kwota 27 478,20 zł (dokument F-05003). Ponadto na rewersie faktury wskazano datę sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym 12 maja 2020 r., pomimo iż wydatku z jej tytułu dokonano 11 maja 2020 r., a na wyciągu bankowym nr 18 z dnia 11 maja 2020 r. w dekretacji do kwoty 38 278,20 zł zamieszczono numer konta księgowego 13001, a nie numer konta 135-05, pomimo iż to konto księgowe nie dotyczyło operacji związanych z zapłatą środków pochodzących z dotacji,

Przyczyny: dokonywanie weryfikacji dokumentów po dacie wprowadzenia ich do ksiąg rachunkowych, omyłki pisarskie. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Po weryfikacji dokumentu stwierdzono, że tylko pompy infuzyjne poz. 2 z f-ry nr 002/05/2020 stanowią niskocenny środek trwały pozostałe pozycje to drobny sprzęt medyczny w związku z powyższym zmieniono to w systemie księgowym natomiast przeoczyło się opis na dokumencie (...) Faktura na moment zapłaty była zatwierdzona merytorycznie i formalno-rachunkowo a wpisanie daty 12.05 wynikają z omyłki pisarskiej. (...) W dekretacji wyciągu na dokumencie papierowym wkradł się błąd pisarski płatność była dokonana z właściwego konta tj. konta dotacji zaksięgowane w systemie było również prawidłowo.”

Skutki: błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne z faktyczną treścią dokonywanych operacji gospodarczych.

²⁹ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

- 2) na dokumencie przyjęcia środka trwałego nr OT0-0021/2020 z dnia 30 kwietnia 2020 r. dot. łóżka, nr inwentarzowy 001843 dotyczącym wydatkowanej ze środków pochodzących z dotacji kwoty **14 499,00 zł** wpisano daty niezgodne z przedstawionymi do kontroli dokumentami źródłowymi, tj. na OT wskazano datę nabycia 30 kwietnia 2020 r., natomiast data sprzedaży zgodnie z fakturą nr 39/04/2020 to 16 kwietnia 2020 r., na OT wskazano datę protokołu 30 kwietnia 2020 r., natomiast data wystawienia protokołu odbioru to 16 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *nieprawidłowa praktyka polegająca na wpisywaniu jako dat nabycia oraz protokołu odbioru w dokumentach OT dat wprowadzenia do ewidencji środków trwałych, a nie faktycznych dat nabycia/protokołów odbioru. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Data przyjęcia, nabycia i protokołu widniejące na dokumencie OT środka trwałego dotyczą tylko daty wprowadzenia do ewidencji środków trwałych.”*

Skutki: *błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 3) na dokumencie przyjęcia środka trwałego nr OT0-00058/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r. dot. aparatu RTG przyłóżkowego, nr inwentarzowy 001880 dotyczącym wydatkowanej ze środków pochodzących z dotacji kwoty **180 000,00 zł** wpisano daty niezgodne z przedstawionymi do kontroli dokumentami źródłowymi, tj. na OT wskazano datę nabycia 31 sierpnia 2020 r., natomiast data sprzedaży zgodnie z fakturą nr CX/2020/05/108 to 11 maja 2020 r., na OT wskazano datę protokołu 31 sierpnia 2020 r., natomiast data wystawienia protokołu odbioru to 11 maja 2020 r. Nadto na ww. dokumencie OT w opisie zawarto: „Dotacja wojewody”, pomimo iż zgodnie z opisem zawartym na fakturze nr CX/2020/05/108 z dnia 11 maja 2020 r. z dotacji dofinansowano 180 000,00 zł, a ze środków własnych 5 603,31 zł,

Przyczyny: *nieprawidłowa praktyka polegająca na wpisywaniu jako dat nabycia oraz protokołu odbioru w dokumentach OT dat wprowadzenia do ewidencji środków trwałych, a nie faktycznych dat nabycia/protokołów odbioru, omyłka pracownika. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Data przyjęcia, nabycia i protokołu widniejące na dokumencie OT środka trwałego dotyczą daty wprowadzenia do ewidencji środków trwałych. (...) W wyniku omyłki ludzkiej w związku z natłokiem prac w dziale finansowo księgowym podczas trwającej epidemii covid-19 posiadano informację, iż środek trwały w całości jest sfinansowany z dotacji wojewody. Omyłka nie została wyłapana na etapie kontroli. Ta część amortyzacji środka trwałego która dotyczy finansowania ze środków własnych będzie przez kolejne 5 lat uznawana jako nie stanowiąca kosztów uzyskania przychodów a równoległe rozliczenie przychodów nie będzie stanowiło przychodów podatkowych.”*

Skutki: *błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne*

ze stanem faktycznym.

- 4) na dokumencie przyjęcia środka trwałego nr OT0-00043/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r. dot. komory izolacyjnej do transportu pacjenta, nr inwentarzowy 001865 dotyczącym wydatkowanej ze środków pochodzących z dotacji kwoty **31 060,80 zł** wpisano daty niezgodne z przedstawionymi do kontroli dokumentami źródłowymi, tj. na OT wskazano datę nabycia 30 czerwca 2020 r., natomiast data sprzedaży zgodnie z fakturą nr FS-2567/2020/MED to 15 czerwca 2020 r., na OT wskazano datę protokołu 30 czerwca 2020 r., natomiast data wystawienia protokołu odbioru to 15 czerwca 2020 r.,
- 5) na dokumencie przyjęcia środka trwałego nr OT0-00054/2020 z dnia 31 lipca 2020 r. dot. respiratora EVITA, nr inwentarzowy 001876 dotyczącym wydatkowanej ze środków pochodzących z dotacji kwoty **88 560,00 zł** wpisano daty niezgodne z przedstawionymi do kontroli dokumentami źródłowymi, tj. na OT wskazano datę nabycia 31 lipca 2020 r., natomiast data sprzedaży zgodnie z fakturą nr 3906014741 to 10 lipca 2020 r., na OT wskazano datę protokołu 31 lipca 2020 r., natomiast na protokole nr DCS SE1200 A99 wskazano jedynie datę uruchomienia, tj. 10 lipca 2020 r.

Przyczyny: *nieprawidłowa praktyka polegająca na wpisywaniu jako dat nabycia oraz protokołu odbioru w dokumentach OT dat wprowadzenia do ewidencji środków trwałych, a nie faktycznych dat nabycia/protokołów odbioru. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Data przyjęcia, nabycia i protokołu widniejące na dokumencie OT środka trwałego dotyczą daty wprowadzenia do ewidencji środków trwałych.”*

Skutki: *błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne ze stanem faktycznym.*

W Szpitalu Rejonowym w Raciborzu w 5 na 36 skontrolowanych przypadków (13,9%) dokonano wydatków w kwocie **73 240,85 zł z 550 900,00 zł** środków pochodzących z dotacji (13,3% kwoty łącznej) przed sprawdzeniem pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, a wstępna kontrola głównego księgowego oraz zatwierdzenie środków do wypłaty udokumentowane zostały jedynie wraz z podpisami dokumentującymi dokonaną kontrolę merytoryczną oraz formalno-rachunkową (bez wskazania daty ich dokonania), co nie było zgodne z celami kontroli zarządczej określonymi art. 68 ust. 2 pkt 4 i pkt 7 oraz naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁰. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) zapłaty z tytułu faktury PRO FORMA: PROF/00009/03/2020 z dnia

³⁰ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

30 marca 2020 r.; faktury VAT nr SKT/00349/04/2020 wystawionej przez APP Sp. z o.o. Września w dniu 1 kwietnia 2020 r. w kwocie **10 578,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 30 marca 2020 r. - weryfikacji dokonano 1 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,

- 2) zapłaty z tytułu faktury pro forma nr FPF/56/2020 z dnia 31 marca 2020 r.; Faktury VAT nr B/FA/3/04/2020 wystawionej przez PRINTY PIECZĄTKA POLSKA Sp. z o.o. Tarnowskie Góry w dniu 1 kwietnia 2020 r. w kwocie **2 952,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 1 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 7 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,
- 3) zapłaty z tytułu faktury VAT nr 000351775 wystawionej przez DELTA PLUS POLSKA SP. Z O.O. Siemianowice Śląskie w dniu 1 kwietnia 2020 r. na kwotę **30 433,89 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 1 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 9 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,
- 4) zapłaty z tytułu faktury pro forma nr 5359/2020 wystawionej przez i&a Arbeitsschutz Agata Maria Kisiński Dobel w dniu 30 marca 2020 r. oraz faktury nr 202010096 z dnia 7 kwietnia 2020 r. na kwotę **7 751,96 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 31 marca 2020 r. i 7 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 17 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,

Przyczyny: *brak uregulowań wewnętrznych w zakresie postępowania w przypadku zapłaty zaliczek na podstawie faktur pro forma. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Faktury wskazane (...) zostały opłacane na podstawie faktur pro forma oraz przedpłaty dlatego opis na fakturach jest z zgodny z datą księgowania dokumentu czyli po terminie dokonania zapłaty.”*

Skutki: *zwiększone ryzyko dokonania ze środków publicznych wydatków niecelowych lub w zawyżonej wysokości.*

- 5) zapłaty z tytułu faktury pro forma z dnia 7 kwietnia 2020 r. oraz faktury nr 300/2020 z dnia 7 kwietnia 2020 r. wystawionej przez ATM Tomasz Bołąz z Rybnika w dniu 7 kwietnia 2020 r. na kwotę **21 525,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 7 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 17 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku.

Przyczyny: *brak uregulowań wewnętrznych w zakresie postępowania w przypadku zapłaty zaliczek na podstawie faktur pro forma. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Faktury wskazane (...) zostały opłacane na podstawie faktur pro forma dlatego opis na fakturach jest z zgodny z datą księgowania dokumentu czyli po terminie dokonania zapłaty.”*

Skutki: *zwiększone ryzyko dokonania ze środków publicznych wydatków niecelowych lub w zawyżonej wysokości.*

W pozostałych poddanych kontroli przypadkach weryfikacja merytoryczna oraz formalno-rachunkowa następowały przed datą uregulowania zobowiązania.

Nie zamieszczono na wszystkich fakturach i rachunkach stanowiących podstawę zapłaty ze środków pochodzących z dotacji dat wpływu do Szpitala Rejonowego w Raciborzu, czym naruszono art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach³¹ oraz nie dopełniono wymogów art. 69 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³², jak również naruszono zapisy obowiązującej w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu Instrukcji kancelaryjnej.

Przyczyny: *brak należytego nadzoru w zakresie przestrzegania zapisów obowiązującej w jednostce Instrukcji kancelaryjnej. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zgodnie z instrukcją obiegu dokumentów finansowo – księgowych – dokumentem księgowym jest zatwierdzona merytorycznie faktura a taka wpływa do księgowości i zostaje jej nadana data podczas kontroli formalno-rachunkowej i data kontroli jest datą wpływu dokumentu do księgowości. W przypadku wpływu faktur do Szpitala otrzymywane są one przez poszczególnych kierowników, którzy ewidencjonują w swoich działach zgodnie z instrukcją kancelaryjną lub wewnętrzną procedurą działu np. wprowadzają towar do systemu, weryfikują serie, jakość towaru. Zgodnie z punktem 2.2.3 Instrukcji Kancelaryjnej „Każdy dział, komórka organizacyjna powinna mieć złożony dziennik korespondencyjny do prowadzenia korespondencji przychodzącej i wychodzącej. Na pismach otrzymanych z Kancelarii przybijają pieczętkę wpływu zaopatrzoną w datownik lub ręcznie wpisuje się datę otrzymania pisma”. Dział finansowo księgowy nie dokonuje kontroli prawidłowości wykonania i stosowania instrukcji kancelaryjnej w Szpitalu. Brak opieczetowania wynika z innego sposobu dokumentowania wpływających do szpitala faktur przez poszczególnych kierowników działu i nietraktowania faktur jako pisma przychodzące jako że są to dokumenty dodatkowe do protokołu przekazania, przyjęcia towaru, wykonania usługi.”*

Skutki: *brak możliwości ustalenia dat wpływów otrzymanych dokumentów.*

Na wszystkich fakturach okazanych do kontroli przez Szpital Rejonowy w Raciborzu, których zapłata została sfinansowana ze środków pochodzących z dotacji objętej kontrolą, nie wskazano daty dokonania wstępnej kontroli przez Głównego Księgowego ani daty zatwierdzenia do

³¹ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 164

³² T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

wypłaty przez kierownika jednostki, czym naruszono art. 69 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³³.

Przyczyny: niedostateczny nadzór w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, brak uregulowań wewnętrznych w zakresie sposobu postępowania w przypadku faktur pro forma. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „W przypadku wszystkich faktur i rachunków stanowiących podstawę dokonywania wydatków zarówno ze środków z kontrolowanych dotacji jak i środków własnych szpitala, kontrola wstępna przez Głównego Księgowego jednostki oraz zatwierdzenie do wypłaty przez kierownika jednostki odbywa się w dacie która jest równa lub późniejsza dacie kontroli formalno-rachunkowej dokonanej przez pracowników działu finansowo -księgowego Szpitala Rejonowego w Raciborzu. Wynika to bezpośrednio z obiegu dokumentów w jednostce i świadomości wykonywania kontroli przez głównego księgowego jak i dyrektora jednostki. Kontrola formalno-rachunkowa i merytoryczna ma służyć prawidłowości zarządzania przez kierownika, którego decyzje są ostatnim ogniwem. Zarówno główny księgowy jak i dyrektor jednostki nie zatwierdzą dokumentu do wypłaty jeżeli nie została przeprowadzona kontrola zarówno merytoryczna, jak i formalno-rachunkowa. Zatwierdzenie merytoryczne potwierdza, iż zostały zastosowane wszystkie procedury obowiązujące w szpitalu min: przepisy zamówień publicznych, faktyczne wykonanie usługi lub dostarczenie towaru. Ponad to opis zatwierdzenia dokumentu jest zgodny z obowiązującą instrukcją obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu. Wpisywanie kolejnej daty wg naszych regulacji przy zatwierdzaniu do wypłaty nie jest wymagane przepisami prawa, dodatkowo w regulacjach zewnętrznych także nie odnajdujemy takiego obowiązku. Z całą pewnością i praktyką funkcjonującą w zakładzie zatwierdzanie do wypłaty odbywa się przez dyrektora po uzyskaniu pewności, iż dokument przeszedł wstępną kontrolę i odbywa się w dacie równej lub późniejszej po dacie kontroli formalno-rachunkowej. Jedynie w przypadku faktur pro forma, które nie stanowią dokumentu księgowego a jedynie są zaliczką na zakup towaru, płatność dokonywana jest na podstawie potwierdzenia merytorycznego. Potwierdzenie to dokonywane jest przez kierownika komórki dokonującej zakupu jest na odwrocie dokumentu, podpisem wraz z opisem jakiego towaru dotyczy przez wnioskującego po ustaleniu i zatwierdzeniu zlecenia na dany wydatek z dyrektorem. Brak podpisu dyrektora na pro-formie wynika z faktu, iż nie jest to dokument księgowy a jedynie polecenie zaliczkowania, a która to akceptacja dyrektora jest na etapie zatwierdzenia zasadności wydatku (zatwierdzenie zlecenia).”

Skutki: brak możliwości ustalenia na podstawie dowodów księgowych, czy

³³ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

zapłata za faktury nastąpiła przed czy po dokonaniu wstępnej kontroli przez głównego księgowego oraz zatwierdzeniu do zapłaty przez kierownika jednostki, dokonywanie wstępnej kontroli oraz zatwierdzenia do wypłaty po faktycznej zapłacie środków, zwiększone ryzyko wydatkowania środków z przekroczeniem właściwego upoważnienia.

W Szpitalu Rejonowym w Raciborzu w **6 z 36 przypadków (16,7%** przypadków) zakupów **na kwotę 132 883,73 zł z 550 900,00 zł** środków pochodzących z dotacji (**24,1%** kwoty łącznej) dokonano poprawek na dowodach księgowych niezgodnie z dyspozycją art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁴. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

1) na opisie faktury nr FS08381/1/2020 wystawionej przez CEZAL Wrocław S.A. Grupa CEZAL z dnia 16 marca 2020 r., na podstawie której wydatkowano kwotę **12 673,54 zł** środków pochodzących z dotacji, dokonano skreślenia bez parafy i daty osoby dokonującej skreślenia,

Przyczyny: *przeoczenie.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Brak parafy i daty wynikał z przeoczenia osoby dokonującej opisu.*”

Skutki: *brak możliwości określenia daty naniesienia oraz osoby dokonującej poprawek.*

2) na wyciągu bankowym nr 6 dotyczącym zapłaty z tytułu faktury nr FS 08957/1/2020 w kwocie **2 782,19 zł** ze środków pochodzących z dotacji dokonano poprawek w dekretacji niezgodnie z ustawą o rachunkowości, tzn. bez przekreślenia błędnego zapisu, daty i parafy osoby poprawiającej,

3) na wyciągu bankowym nr 6 dotyczącym zapłaty z tytułu faktury nr FS 09106/1/2020 w kwocie **14 904,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji dokonano poprawek w dekretacji niezgodnie z ustawą o rachunkowości, tzn. bez przekreślenia błędnego zapisu, daty i parafy osoby poprawiającej,

Przyczyny: *przeoczenia.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Błędnie dokonane poprawki wynikły z przeoczenia.*”

Skutki: *brak możliwości określenia prawidłowej dekretacji, daty naniesienia oraz osoby dokonującej poprawek.*

4) na fakturze nr 133/05/2020 wystawionej przez KLAROMED sp. z o.o. z Sulejówka z dnia 4 maja 2020 r., na podstawie której wydatkowano kwotę **9 905,01 zł** środków pochodzących z dotacji, dokonano przeprawienia jednej cyfry w oznaczeniu numeru konta księgowego bez skreślenia wartości błędnej, podpisu osoby dokonującej poprawki oraz bez wskazania daty,

5) na fakturze nr 197/UM/05/2020 wystawionej przez unitedMED JAKUB Świącikowski z Włocławka z dnia 14 maja 2020 r., na podstawie której

³⁴T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

wydatkowano kwotę **4 094,99 zł** środków pochodzących z dotacji, dokonano przeprawy trzech cyfr w oznaczeniu numeru konta księgowego bez skreślenia wartości błędnej, podpisu osoby dokonującej poprawki oraz bez wskazania daty,

- 6) na fakturze nr 3906014741 wystawionej przez Drager Polska Sp. z o. o. z Warszawy dnia 10 lipca 2020 r., na podstawie której wydatkowano kwotę **88 560,00 zł** środków pochodzących z dotacji, kwota wskazana w poz. „zatwierdzono do wypłaty” została poprawiona bez skreślenia wartości błędnej, podpisu osoby dokonującej poprawki oraz bez wskazania daty.

Przyczyny: *przeoczenia.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Brak parafy i daty osoby dokonującej skreślenia wynika z przeoczenia.”

Skutki: *brak możliwości określenia daty naniesienia oraz osoby dokonującej poprawek.*

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu dot. konta 130-05 nie wskazano dla każdej operacji gospodarczej numeru dokumentu źródłowego, tylko numery wewnętrzne poszczególnych operacji w ramach jednego dokumentu księgowego, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁵.

Przyczyny: *niewłaściwa interpretacja w zakresie przypisywania numerów dowodom księgowym.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wydruk standardowo zawiera podstawowe informację jednak oczywiście jest możliwość dodania nr dokumentu źródłowego który jest nazwany „Symbol zewnętrzny” W związku z tym zapisy spełniają definicję art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości „zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: (...) określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji”. Kolumna „dokument” odnosi się do wewnętrznego numeru chronologicznego odrębnego dla każdego rejestru dokumentów.” Wbrew złożonym wyjaśnieniom w kolumnie „Symbol zewnętrzny” nie wskazywano numeru dowodu księgowego w postaci wyciągu bankowego, lecz numer zewnętrzny faktury lub rachunku, którego dotyczyła płatność. Wyciągom bankowym nie nadawano numerów wewnętrznych, lecz nadawano je poszczególnym operacjom w ramach jednego wyciągu bankowego, skutkiem czego jeden dokument księgowy posiadał przypisane kilka numerów identyfikacyjnych.

Skutki: *utrudniona kontrola dowodów księgowych na podstawie analizy zapisów ewidencji księgowej.*

³⁵T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu zaksięgowano na kontach 130-05 w korespondencji z 201 pod niewłaściwą datą operacji gospodarczej przelewy środków pochodzących z dotacji w **3 na 36 poddanych kontroli przypadków (8,3% przypadków)** dotyczących kwoty **48 120,08 zł z 550 900,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**8,7% środków**), czym nie dopełniono wymogów art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁶. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) faktury nr FS08957/1/2020 wystawionej przez CEZAL Wrocław S.A. Grupa CEZAL z dnia 19 marca 2020 r. na kwotę **2 782,19 zł** – przelew dokonany 6 kwietnia 2020 r. został zaksięgowany na kontach 130-05 oraz 201 pod datą operacji gospodarczej 7 kwietnia 2020 r.,
- 2) faktury nr FS 09106/1/2020 wystawionej przez CEZAL Wrocław S.A. Grupa CEZAL z dnia 20 marca 2020 r. na kwotę **14 904,00 zł** – przelew dokonany 6 kwietnia 2020 r. został zaksięgowany na kontach 130-05 oraz 201 pod datą operacji gospodarczej 7 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *pomyłka pracownika*. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zapłata za f-rę FS08957/1/2020 oraz FS09106/1/2020 została dokonana 06.04.2020 r., ze względu na księgowanie WB w dniach kolejnych pomyłkowo została wprowadzona data 07.04.2020 r., która została zaraz poprawiona na 06.04.2020 r. niestety tylko w nagłówku a nie w transakcjach poszczególnych pozycji.”

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 3) faktury VAT nr 000351775 wystawionej przez DELTA PLUS POLSKA SP. Z O.O. Siemianowice Śląskie w dniu 1 kwietnia 2020 r. opłaconej ze środków z dotacji w kwocie **30 433,89 zł** - przelew dokonany 1 kwietnia 2020 r. został zaksięgowany na kontach 130-05 oraz 201 pod datą operacji gospodarczej 2 kwietnia 2020 r.

Przyczyny: *pomyłka pracownika*. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zapłata za f-rę 000351775 została dokonana 01.04.2020 r., ze względu na księgowanie WB w dniach kolejnych pomyłkowo została wprowadzona data 02.04.2020 r. która została zaraz poprawiona na 01.04.2020 r. niestety tylko w nagłówku a nie w transakcjach poszczególnych pozycji.”

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

W pozostałych przypadkach wydatki zaksięgowano w ewidencji księgowej Szpitala z prawidłowymi datami operacji gospodarczej.

³⁶T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu zaksięgowano na kontach 201 pod niewłaściwą datą operacji gospodarczej powstanie zobowiązania w ramach środków pochodzących z dotacji w **1 na 36 poddanych kontroli przypadków (2,8% przypadków)** dotyczącym kwoty **9 905,01 zł z 550 900,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**1,8% środków**), czym nie dopełniono wymogów art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁷. Powyższe dotyczyło wprowadzenia do ksiąg rachunkowych na kontach 081-01-02 i 201-E654 (nr dokumentu F-05012) daty operacji 4 maja 2020 r. w zakresie kwoty **9 905,01 zł** środków pochodzących z dotacji, pomimo iż data sprzedaży wskazana na fakturze nr 133/05/2020 z dnia 4 maja 2020 r. to 5 maja 2020 r.

Przyczyny: *nieprawidłowa interpretacja w zakresie daty powstania zobowiązania z dniem wystawienia faktury, a nie z dniem sprzedaży, księgowanie na koncie 081 w korespondencji z kontem 201 na podstawie faktury, a nie daty faktycznego przyjęcia towaru na magazyn.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wprowadzając fakturę do systemu wprowadzamy datę wystawienia dokumentu, która jest jednocześnie datą operacji.”

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

W pozostałych przypadkach zobowiązania zaksięgowano w ewidencji księgowej Szpitala z prawidłowymi datami operacji gospodarczej.

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu zaksięgowano na koncie 081-01-01 z nieprawidłowym opisem operacji gospodarczej wartość środków zakupionych z dotacji w **1 na 36 poddanych kontroli przypadków (2,8% przypadków)** dotyczących kwoty **10 800,00 zł z 550 900,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**2% środków**), czym nie dopełniono wymogów art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁸. Powyższe dotyczyło zaksięgowania kwoty **10 800,00 zł** po stronie Wn konta 081-01-01 *Środki trwałe o zmniejszonej wartości – magazyn medyczny – 010* ze wskazaniem w opisie operacji: „DOTACJA WOJEWODA POMPY, PULSOKSYMETR, SSAK, LARYNGOSKOP, LAMP”, pomimo iż kwota powyższa dotyczyła jedynie 2 szt. pomp infuzyjnych wolumetrycznych AP31 zakupionych 4 maja 2020 r. na podstawie faktury nr 002/05/2020.

Przyczyny: *przeoczenie.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Opis automatycznie zaciąga się z faktury – nie został zmieniony przez przeoczenie.”

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem*

³⁷T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

³⁸T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

faktycznym.

Nierzetelnie sporządzono dokumenty PZ³⁹ w przypadku **5 z 36 poddanych kontroli przypadków (13,9% przypadków)** dotyczących kwoty **36 035,34 zł z 550 900,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**6,5% środków**) poprzez wskazanie w ww. dokumentach daty sprzedaży niezgodnej z faktyczną datą sprzedaży przyjmowanych materiałów. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) na PZ nr 60/03/2020 z 16 marca 2020 r. w „*dacie sprzedaży*” wpisano datę 16 marca 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 28078/SPR/03/20/DW Zarys International Group Zabrze dotyczącą wydatku na kwotę **1 845,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 14 marca 2020 r.,
- 2) na PZ nr 92/03/2020 z 23 marca 2020 r. w „*dacie sprzedaży*” wpisano datę 23 marca 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 31564/SPR/03/20/DW Zarys International Group Zabrze dotyczącą wydatku na kwotę **7 872,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 21 marca 2020 r.,
- 3) na PZ nr 109/03/2020 z 30 marca 2020 r. w „*dacie sprzedaży*” wpisano datę 30 marca 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 34180/SPR/03/20/DW Zarys International Group Zabrze dotyczącą wydatku na kwotę **9 840,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 27 marca 2020 r.,

Przyczyny: *omyłka pracownika.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Rozbieżności w datach wynikają z omyłki osoby wprowadzającej wskazane dokumenty PZ. System podpowiada bieżącą datę wprowadzenia dokumentu.*”

Skutki: *informacje wynikające z dokumentu PZ niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 4) na PZ nr 119/03/2020 z 31 marca 2020 r. w „*dacie sprzedaży*” wpisano datę 31 marca 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą VAT nr SKT/00349/04/2020 APP Sp. z o.o. Września dotyczącą wydatku na kwotę **10 578,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 1 kwietnia 2020 r.

Przyczyny: *omyłka pracownika.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Rozbieżności w datach wynikają z omyłki osoby wprowadzającej wskazane dokumenty PZ*”

Skutki: *informacje wynikające z dokumentu PZ niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 5) na PZ nr 33/04/2020 w „*dacie sprzedaży*” wpisano datę 6 kwietnia 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr FS10308/1/2020 wystawioną przez Centrum Zaopatrzenia Medycznego „CEZAL” S.A. dotyczącą

³⁹ Przyjęcie materiału z zewnątrz

wydatku na kwotę **5 900,34 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą dostawy był dzień 7 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *pomyłka pracownika.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „PZ błędna data w związku z przeoczeniem, pomyłka w trakcie wprowadzania dokumentu przychodu.”

Skutki: *informacje wynikające z dokumentu PZ niezgodne ze stanem faktycznym.*

Zakupiony ze środków pochodzących z dotacji celowej objętej kontrolą sprzęt i wyposażenie, zgodnie z przedstawionymi dokumentami, zostały w 2020 r. przyjęte w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu:

- 1) na Oddział Geriatryczny w przypadku 1 szt. łóżka szpitalnego IOM LE-12 NANO ICU zakupionego 16 kwietnia 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 14 499,00 zł i wykazanego na fakturze nr 039/04/2020,
- 2) na Oddział Intensywnej Terapii w przypadku:
 - a) 5 szt. pomp infuzyjnych jednostrzykawkowych AP14 zakupionych 4 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 12 540,44 zł i wykazanych na fakturze nr 002/05/2020,
 - b) 2 szt. pomp infuzyjnych wolumetrycznych AP31 zakupionych 4 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 10 800,00 zł i wykazanych na fakturze nr 002/05/2020,
 - c) 1 kompletu laryngoskopu światłowodowego zakupionego 4 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 1 198,80 zł i wykazanego na fakturze nr 002/05/2020,
 - d) 1 szt. lampy bakteriobójczej NBVE60PL zakupionej 4 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 1 353,00 zł i wykazanej na fakturze nr 002/05/2020,
 - e) 1 kompletu aparatu RTG przyłóżkowego MAC wraz z detektorem bezprzewodowym 35x43 Csl oraz 1 szt. przenośnej stacji akwizycyjnej do detektorów Rayence zakupionych 11 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 180 000,00 zł i wykazanych na fakturze nr CX/2020/05/108,
 - f) 1 szt. respiratora Evita V300 zakupionego 10 lipca 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 88 560,00 zł i wykazanego na fakturze nr 3906014741,
- 3) na Oddział Pulmonologiczny w przypadku 1 szt. ssaka przenośnego akumulatorowego Mevacs M30-230/12V z wyposażeniem podstawowym zakupionego 4 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 4 104,00 zł i wykazanego na fakturze nr 002/05/2020,
- 4) na Oddział Wewnętrzny II w przypadku:
 - a) 1 szt. pulsoksymetru Rad 5 Masimo zakupionego 4 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 4 622,40 zł

- i wykazanego na fakturze nr 002/05/2020,
- b) 1 szt. urządzenia do dekontaminacji powietrza AirProtect 80 Pro zakupionego 5 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 9 905,01 zł i wykazanego na fakturze nr 133/05/2020,
- 5) do Zespołu Wyjazdowego „S” w przypadku 1 szt. urządzenia do fumigacji AIROFOG U260 zakupionego 14 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 3 997,50 zł i wykazanego na fakturze nr 197/UM/05/2020,
- 6) na Izbę Przyjęć w przypadku 1 szt. indywidualnego zestawu izolującego - komory izolacyjnej do transportu pacjenta BIO-BAG EBV 30/40 zakupionego 15 czerwca 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 31 060,80 zł i wykazanego na fakturze nr FS-2567/2020/MED.

Brak było zamieszczonego numeru inwentarzowego na łóżku szpitalnym IOM LE-12 NANO ICU okazanym jako zakupione z tytułu faktury nr 039/04/2020 z dnia 16 kwietnia 2020 r., czym nie zapewniono celów kontroli zarządczej określonych art. 68 ust. 2 pkt 4 i pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁰ oraz naruszono zapisy punktu 4 „Ewidencja składników majątku trwałego” części „Dowody obrotu składnikami majątku trwałego” Instrukcji w sprawie sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych stanowiącej załącznik nr 2 do zasad polityki rachunkowości w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu w treści „Znajdujący się w działach majątek trwały musi być oznaczony na trwale numerem inwentarzowym którym to wszyscy pracownicy winni się posługiwać w jakimkolwiek ruchu tego środka(zmiana miejsca użytkowania, likwidacja środka, spis z natury majątku) oraz przy sporządzaniu wszelkich wykazów i spisów dla potrzeb wewnętrznych działów.”

Przyczyny: odstąpienie od umieszczenia numeru inwentarzowego w związku ze stanem epidemii. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Nr inwentarzowy w trakcie trwania epidemii nie był umieszczany – dział aparatury medycznej posiada nr seryjny który potwierdza, iż to ten konkretny środek trwały. Dysponujemy protokołem odbioru z dnia 16.04.2020 r. w załączeniu”

Skutki: zwiększone ryzyko utraty środka trwałego, brak możliwości przeprowadzenia inwentaryzacji drogą spisu z natury.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w przypadku oględzin urządzenia do fumigacji AIROFOG U260 zakupionego 14 maja 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 3 997,50 zł i wykazanego na fakturze nr 197/UM/05/2020.

W zakresie pozostałego ww. sprzętu i wyposażenia zgodnie z oświadczeniem

⁴⁰ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu środki te w okresie przeprowadzania czynności kontrolnych wciąż znajdowały się na ww. oddziałach za wyjątkiem 1 szt. pulsoksymetru Rad 5 Masimo oraz 1 szt. urządzenia do dekontaminacji powietrza AirProtect 80 Pro, które w dniu 10 czerwca 2021 r. tymczasowo zostały przekazane z Oddziału Wewnętrzny II na Oddział Wewnętrzny I.⁴¹ Nadto zgodnie z oświadczeniem Pana Ryszarda Rudnika, Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu: „Nie doszło do przypadków przeniesienia własności zakupionego ze środków z kontrolowanych dotacji sprzętu na inny podmiot niż Szpital Rejonowy im. dr Józefa Rostka w Raciborzu.”

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego obszaru kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:	Pan Grzegorz Swoboda – Starosta Powiatu Raciborskiego, Pan Marek Kurpis – Wicestarosta Powiatu Raciborskiego, Pan Roman Nowak – Skarbnik Powiatu Raciborskiego, Pani Gabriela Gieda – Kierownik Referatu Księgowości i Płac – Główny Księgowy Starostwa Powiatowego w Raciborzu, Pani Karina Pytlik - inspektor ds. księgowości jednostki budżetowej Wydziału Finansowego Referatu Księgowości i Płac w Starostwie Powiatowym w Raciborzu, Pani Rita Wilkaniec - podinspektor ds. księgowości jednostki budżetowej w Wydziale Księgowości i Płac w Starostwie Powiatowym w Raciborzu, Pani Aleksandra Kasprzak - Kierownika Referatu Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Raciborzu, Pani Agnieszka Piecha - samodzielny referent w Referacie Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Raciborzu (do 31 października 2020 r.) Pan Ryszard Rudnik – Dyrektor Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pan Paweł Wojciech Knop – Główny Księgowy Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pani Monika Wiśniewska – Zastępca Głównego Księgowego Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pani Renata Hubczyk – Kierownik Sekcji Finansowo-Księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pani Alina Pierścińska – starsza księgowa w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu, Pani Krystyna Kamczyk – księgowa w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
---	---

⁴¹ Jak ustalono w Programie kontroli, w przypadku, jeżeli sprzęt zakupiony ze środków objętych kontrolą znajduje się w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu na oddziale „covidowym”/zakaźnym (na którym są leczeni lub znajdują się pacjenci hospitalizowani z powodu choroby Covid-19), nie przeprowadza się jego oględzin. – Dotyczyło to wszystkich wymienionych oddziałów za wyjątkiem Oddziału Intensywnej Terapii. W związku z aktualną sytuacją epidemiczną w kraju odstąpiono od oględzin sprzętu zakupionego ze środków pochodzących z kontrolowanej dotacji znajdującego się na ww. oddziale. Ustaleń w zakresie miejsc, w których w czasie trwania kontroli znajdował się ww. zakupiony sprzęt dokonano na podstawie oświadczenia Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika.

Pani Weronika Śrutwa – Kierownik Działu Gospodarczego Szpitala Rejonowego w Raciborzu (od 1 czerwca 2020 r., wcześniej p.o. w zastępstwie nieobecnego pracownika),
 Pan Witold Surma – Kierownik Działu Techniczno-Eksploatacyjnego Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
 Pan Piotr Lelek – specjalista ds. technicznych w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
 Pani Joanna Fidziańska-Tkocz – Kierownik Apteki Szpitalnej Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
 Pani Renata Piprek – starszy inspektor ds. zaopatrzenia w Aptecze Szpitalnej Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

B. Obszar kontroli: Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na sfinansowanie zadań związanych ze zwalczaniem zakażenia, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się, profilaktyką oraz zwalczaniem skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej „COVID-19”, w związku z zawartą umową nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. wraz z Aneks nr 1/2020 z dnia 30 listopada 2020 r.

Ocena cząstkowa do danego obszaru: Działania podejmowane przez jednostkę w przedmiotowym zakresie pod względem kryterium legalności i rzetelności, **oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Komórka wykonująca zadania z obszaru objętego kontrolą: Starosta Powiatu Raciborskiego
 Skarbnik Powiatu Raciborskiego
 Starostwo Powiatowe w Raciborzu, a w ramach Starostwa:
 a) - Wydział Finansowy,
 b) - Referat Spraw Społecznych
 Szpital Rejonowy w Raciborzu, a w ramach Szpitala:
 a) Dyrektor Szpitala,
 b) Zastępca Dyrektora ds. Medycznych,
 c) Główny Księgowy,
 d) Dział Finansowo-Księgowy,
 e) Dział Techniczno-Eksploatacyjny,
 f) Dział Gospodarczy

Ustalenia, stanowiące podstawę do oceny: Ustalenia w zakresie obowiązujących w jednostkach kontrolowanych polityk rachunkowości zawarto w obszarze A niniejszego dokumentu.
 Zgodnie z Umową nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. zawartą pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim w sprawie udzielenia beneficjentowi dotacji z budżetu państwa Powiat Raciborski otrzymał środki z dotacji w kwocie 618 220,00 zł. W treści umowy wskazano, iż dotacja została udzielona beneficjentowi dla Szpitala

Rejonowego im. dr J. Rostka w Raciborzu z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi.

Powiat Raciborski otrzymał w dziale 851⁴² rozdz. 85111⁴³ środki z dotacji celowej w łącznej wysokości 618 220,00 zł, z czego:

- 478 220,00 zł na zadania bieżące własne powiatu,
- 140 000,00 zł na inwestycje i zakupy inwestycyjne własne powiatu.

Aneks nr 1 z dnia 30 listopada 2020 r. do ww. umowy na podstawie Decyzji Ministra Finansów znak MF/FS1.4143.3.43.2020.MF.831.K01 z dnia 27 listopada 2020 r. zwiększono kwotę dotacji na zadania bieżące o kwotę 51 440,00 zł oraz zmniejszono o tą samą kwotę dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne. Całkowita kwota udzielonej dotacji nie uległa zmianie. Ogółem wykorzystano 618 220,00 zł, co stanowiło 100% środków pochodzących z udzielonej dotacji celowej, w tym:

- 529 660,00 zł ze środków pochodzących z dotacji udzielonej na zadania bieżące, co stanowiło 100% przyznanej dotacji⁴⁴,
- 88 560,00 zł ze środków pochodzących z dotacji udzielonej na inwestycje i zakupy inwestycyjne, co stanowiło 100% przyznanej dotacji⁴⁵.

Środki z dotacji wykorzystano w terminie zgodnym z § 2 ust. 1 Umowy o udzielenie dotacji, tj. do 31 grudnia 2020 r. Rachunki bankowe, na których znajdowały się środki z dotacji nie były oprocentowane, w związku z czym beneficjenci dotacji nie osiągnęli przychodów i odsetek od przyznanej dotacji.

Powiat Raciborski przedłożył w dniu 15 stycznia 2021 r. (wysyłka pocztą tradycyjną, wpływ do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego 19 stycznia 2021 r.) do Wydziału Zdrowia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach rozliczenie dotacji wraz z załącznikami, tj. w terminie wynikającym z § 2 ust. 5 Umowy o udzielenie dotacji.

Środki z kontrolowanej dotacji zostały uwzględnione w budżecie Powiatu Raciborskiego oraz w planie wydatków Starostwa Powiatowego w Raciborzu, na podstawie:

- Uchwały Zarządu Powiatu Raciborskiego nr 69/353/2020 z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie dokonania zmian w budżecie Powiatu Raciborskiego na 2020 rok,
- Zarządzenia Starosty Raciborskiego nr 28/2020 z dnia 26 marca 2020 r.

⁴² Ochrona zdrowia.

⁴³ Szpitale ogólne.

⁴⁴ Po zmianie dokonanej aneksem nr 1 do umowy dotacji nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r.

⁴⁵ Po zmianie dokonanej aneksem nr 1 do umowy dotacji nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r.

w sprawie zmiany planu finansowego Starostwa Powiatowego w Raciborzu na rok 2020.

Zmiany wysokości kwot dotacji ustalone Decyzją Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie państwa na rok 2020 numer MF/FS1.4143.3.43.2020.MF.831.K01 z dnia 27 listopada 2020 r., zgodnie z którą zwiększono kwotę dotacji na zadania bieżące o kwotę 51 440,00 zł oraz zmniejszono o tą samą kwotę dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne, wprowadzono:

- Uchwałą Zarządu Powiatu Raciborskiego nr 103/550/2020 z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie dokonania zmian w budżecie Powiatu Raciborskiego na 2020 rok,
- Zarządzeniem Starosty Raciborskiego nr 126/2020 z dnia 1 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany planu finansowego Starostwa Powiatowego w Raciborzu na rok 2020.

Nie wyodrębniono w planie finansowym Szpitala Rejonowego w Raciborzu środków z dotacji Wojewody Śląskiego na inwestycje i zakupy inwestycyjne ani środków na wydatki majątkowe związane z otrzymaną dotacją, czym naruszono art. 31 pkt 2 ustawy o finansach publicznych⁴⁶. Korekty planu finansowego dokonano dopiero z dniem 22 września 2020 r., pomimo iż umowę w sprawie przekazania Szpitalowi dotacji na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 zawarto w dniu 30 marca 2020 r., dokonując korekty, nie dokonano korekty planu inwestycyjnego w sprzęt medyczny, pomimo iż ze środków przyznanych dotacją Wojewody Śląskiego dokonywano zakupów środków trwałych w postaci sprzętu medycznego, a w jej ramach dokonano zwiększenia planowanej wysokości dotacji z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego jedynie na kwotę 1 119 250,00 zł, pomimo iż tylko i wyłącznie dotacje przyznane umowami Wojewody Śląskiego z Powiatem Raciborskim i przekazane przez Powiat Raciborski do Szpitala Rejonowego umowami z dnia 16 marca 2020 r. i 30 marca 2020 r. stanowiły kwotę 1 169 120,00 zł, a więc kwotę przewyższającą kwotę dokonanej zmiany o 49 870,00 zł, a w treści dokonywanej korekty wskazano ponadto: *„W ramach rozliczonych dotacji do rachunku zysków i strat szpital otrzymał dotację do toxoplazmozy w wysokości ok. 80 tys. zł, dotacje od Wojewody na walkę z covid-19 – kwota 1.169.120,00 z czego około 462 tys. na wydatki majątkowe, dotacje ze starostwa powiatowego oraz ościennych gmin za pośrednictwem Starostwa Powiatowego kwota 303 tys. zł. Dotacja z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej na utylizację odpadów zakaźnych kwota 200 tys. zł”*.

Przyczyny: błędna interpretacja w zakresie elementów, które powinien

⁴⁶ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

zawierać plan finansowy SP ZOZ. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zmiany planu finansowego dokonywane są w momencie gdy zakładany budżet kosztów wykracza istotnie poza założone wartości wynikające z planu finansowego przyjmowanego przed końcem roku kalendarzowego. Zarówno kwoty dotacji jak i koszty związane z ich realizacją nie wpływały istotnie na wynik finansowy jednostki, dodatkowo z uwagi na stan epidemii i przekształcenie decyzją Wojewody Szpitala w jednoimienny istotnie zmieniły się warunki finansowania jednak do września 2020 roku nie zostały one jasno określone przez płatnika jakim jest NFZ. Umowy dotyczące przeciwdziałania COVID-19 do chwili obecnej opiewają na 0 zł i płatności wynikające z realizacji zadań covidowych wynikają z cenników które w każdym momencie mogą ulec zmianie. Szpital dokonał korekty planu finansowego w momencie w którym to miał wystarczającą pewność iż poziom przedstawiony w korekcie planu finansowego jest możliwy do realizacji na dzień 31.12.2020 r. 18)

Szpital nie ma obowiązku dokonywać korekty planu inwestycyjnego w trakcie trwania roku. Dodatkowo z uwagi na pełne zaangażowanie kadry administracyjnej szpitala w przeciwdziałanie covid-19 nie było fizycznie możliwości realizacji takiego zadania. W ramach planowanej wysokości dotacji, w celu zgodności z rachunkiem zysków i strat w planowanej kwocie dotacji jest wykazywana jedynie część dotacji dotycząca wydatków bieżących która odnoszona jest w danym roku w pozostałe przychody operacyjne pozycje „dotacje”. W związku z tym w korekcie planu finansowego we wrześniu planowano kwotę dotyczącą dotacji od Wojewody za pośrednictwem starostwa w kwocie: 766 440,20 zł. Dodatkowo na moment korekty planu finansowego w/w dotacje nie było rozliczone i zaakceptowane przez podmiot je udzielający w związku z tym istniało ryzyko niezmaterializowania się planowanej wysokości dotacji. Rozliczenie zostało dokonane do 31.12.2020 i do takiej daty zostało ujęte w księgach jako pewne przychody.”

Skutki: *brak należytej kontroli nad gospodarką finansową jednostki, zwiększone ryzyko dokonania wydatków z przekroczeniem zakresu upoważnienia.*

Dotacja w łącznej wysokości 618 220,00 zł, tj.:

- 478 220,00 zł na realizację bieżących zadań własnych powiatu,
- 140 000,00 zł na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych powiatu,

wpłynęła na rachunek Powiatu Raciborskiego w dniu 31 marca 2020 r.

W dniu 30 marca 2020 r. Powiat Raciborski zawarł ze Szpitalem Rejonowym w Raciborzu umowę przekazania dotacji, na mocy której Powiat udzielił Szpitalowi dotacji w wysokości 618 220,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-

CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi.

Przedmiotowe, środki w łącznej wysokości 618 220,00 zł zostały przekazane z rachunku Powiatu na rachunek Starostwa Powiatowego w Raciborzu w dniu 31 marca 2020 r. W tym samym dniu Starostwo Powiatowe w Raciborzu przekazało ww. dotację na rachunek Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

W Powiecie Raciborskim (jednostce samorządu terytorialnego) wpływ środków z dotacji oraz zmianę kwot udzielonej dotacji księgowano z wyodrębnieniem wg klasyfikacji budżetowej w ewidencji kont 133-01-1 *Rachunek budżetu – dochody organu (otrzymane)* (strona Wn) oraz 901 *Dochody budżetu* (strona Ma) z datą operacji gospodarczej 8 grudnia 2020 r.⁴⁷⁴⁸, a tym samym zapis księgowy nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego w postaci zmiany kwot udzielonej dotacji dokonanej Aneksem nr 1/2020 zawartym w dniu 30 listopada 2020 r. i nie spełniał wymogów art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁹.

Przyczyny: błędna interpretacja w zakresie skutków aneksowania umowy pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem jako jednostką dotowaną, powiązania prognozowanej wysokości dochodów wynikających z planu ze stanem faktycznym wynikającym z zawartego aneksu, wydłużony okres przekazania dokumentów pomiędzy komórkami wewnętrznymi Starostwa. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Raciborskiego, Pana Grzegorza Swobody: „Zmiana polegająca na przeniesieniu środków z majątkowych na bieżące została dokonana w budżecie Uchwałą Nr 103/550/2020 Zarządu Powiatu Raciborskiego w dniu 1 grudnia 2020r. Przedmiotowe zmiany planu dokonane były na podstawie decyzji Wojewody FBI.3111.71.261.2020 z dnia 30 listopada 2020r. Przeksięgowania nie dokonano pod datą 30 listopada 2020 roku czyli z taką datą jaką był sporządzony aneks, ponieważ w tym czasie nie była jeszcze dokonana zmiana w planie dochodów i wydatków. W Starostwie Powiatowym w Raciborzu stosuje się praktykę, zgodnie z którą przeksięgowania zarówno po stronie dochodów i wydatków dokonywane są po wcześniejszym skorygowaniu planu – w tym przypadku korekta planu nastąpiła 1 grudnia 2020r. Stosowne księgowania zostały dokonane niezwłocznie po zmianie planu oraz dostarczeniu dokumentów źródłowych. Wydział merytoryczny tut. Starostwa (Referat Spraw Społecznych) dostarczył kopię aneksu w ramach korespondencji wewnętrznej (ZS.8023.1.11.2020 z dnia 8.12.2020 r.). W tej też dacie – tj. 8.12.2020r. dokonano przeksięgowania wpływu oraz wydatku

⁴⁷ Przeksięgowanie na podstawie dokumentu PK 0000000193.

⁴⁸ Zgodnie z Aneksem nr 1 do Umowy nr 8/2020 pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim z dnia 30 listopada 2020 r. do ww. umowy na podstawie Decyzji Ministra Finansów znak MF/FS1.4143.3.43.2020.MF.831.K01 z dnia 27 listopada 2020 r.

⁴⁹ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

środków z majątkowych na bieżące. Zapisu w księgach dokonano pod datą 8 grudnia 2020 roku z uwagi na fakt iż pod tą datą były dokonywane ostatnie zapisy w księgach. W dniu 8 grudnia 2020 roku dokonano zapisu w księgach dokumentem PK 0000000193 w sposób: 133011/901. Powyższym zapisem na kontach księgowych nie dokonano żadnego ruchu.

Zapisem dokonano zmiany klasyfikacji budżetowej (dochody otrzymane i wykonane) w następujący sposób:

85111 § 6430 zad. 000001095 – 51.440,00 zł.

85111 § 2130 zad. 000001095 + 51.440,00 zł.

Zmiany kwot dotacji nie nastąpiły z datą decyzji Ministra Finansów tj. w dniu 27 listopada 2020r. – w związku z tym, że stosowne zmiany zostały przyjęte uchwałą Zarządu w dniu 1 grudnia 2020r. – i po tej dacie mogły zostać skorygowane.” Mając na względzie, że podstawą przekazania dotacji do Powiatu Raciborskiego była umowa nr 8/2020 pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim zawarty do niej aneks nr 1/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. wywoływał skutki w postaci zmiany wysokości przekazanych dochodów w poszczególnych paragrafach zgodnie ze zmianą wynikająca z Decyzji Ministra Finansów znak MF/FS1.4143.3.43.2020.MF.831.K01 z dnia 27 listopada 2020 r.

Skutki: *niezgodne ze stanem faktycznym informacje wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych.*

W Starostwie Powiatowym w Raciborzu (jednostce budżetowej) dokumentem PK 0000000197 z dnia 31 marca 2020 r. zaksięgowano umowę zawartą pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu (z datą operacji gospodarczej wynikającą z zawartej umowy, tzn. 30 marca 2020 r.) na kontach 224-001-01584 *Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY* (strona Wn) oraz 201-001-01584 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki* (strona Ma).

Na kontach 201-001-01584 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki* (strona Wn) oraz 130-001 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki* (strona Ma) z wyszczególnieniem klasyfikacji budżetowej zaksięgowano przekazanie środków do Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

Na kontach 224-001-01584 *Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY* (strona Wn) oraz 130-001 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki* (strona Ma) z wyszczególnieniem klasyfikacji budżetowej zaksięgowano zmianę kwot udzielonej dotacji⁵⁰ z datą operacji gospodarczej 8 grudnia 2020 r.⁵¹, a tym samym zapis księgowy nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego w postaci zmiany kwot udzielonej dotacji dokonanej Aneksem nr 2/2020 zawartym w dniu 1 grudnia 2020 r. i nie spełniał wymogów art. 24

⁵⁰ Zgodnie z Aneksem nr 2/2020 zawartym w dniu 1 grudnia 2020 r. do umowy nr ZS.8023.1.11.2020 pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu

⁵¹ Przeksięgowanie na podstawie dokumentu PK 0000000978.

ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵².

Przyczyny: błędna interpretacja w zakresie skutków aneksowania umowy pomiędzy Powiatem a Szpitalem jako jednostką dotowaną. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Raciborskiego, Pana Grzegorza Swobody: „Zmiana polegająca na przeniesieniu środków z majątkowych na bieżące została dokonana w budżecie Uchwałą Nr 103/550/2020 Zarządu Powiatu Raciborskiego w dniu 1 grudnia 2020r. Przedmiotowe zmiany planu dokonane były na podstawie decyzji Wojewody FBI.3111.71.261.2020 z dnia 30 listopada 2020r. Przeksięgowania nie dokonano pod datą 1 grudnia 2020 roku czyli z taką datą jaką był sporządzony aneks, ponieważ Wydział Finansowy nie posiadał informacji w tym zakresie. W Starostwie Powiatowym w Raciborzu stosuje się praktykę, zgodnie z którą przeksięgowania zarówno po stronie dochodów i wydatków dokonywane są po wcześniejszym skorygowaniu planu – w tym przypadku korekta planu nastąpiła 1 grudnia 2020r. Stosowne księgowania zostały dokonane niezwłocznie po zmianie planu oraz dostarczeniu dokumentów źródłowych. Wydział merytoryczny tut. Starostwa (Referat Spraw Społecznych) dostarczył korespondencję wewnętrzną o numerze ZS.8023.1.11.2020 w dniu 8.12.2020 r. W tej też dacie – tj. 8.12.2020r. dokonano przeksięgowania wydatku środków z majątkowych na bieżące. Stosowana praktyka nie miała znaczącego wpływu na sposób prezentowania danych finansowo-księgowych. Jednocześnie - zgodnie art. 4, ust. 4 ustawy o rachunkowości jednostka może w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stosować uproszczenia dopuszczone przepisami ustawy o rachunkowości, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na obowiązek rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.” Mając na względzie, że podstawą przekazania dotacji do Szpitala Rejonowego w Raciborzu oraz wydatkowania ww. środków z dotacji przez Szpital Rejonowy w Raciborzu była umowa nr ZS.8023.1.11.2020 pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu zawarty do niej aneks nr 2/2020 z dnia 1 grudnia 2020 r. wywoływał skutki w postaci umożliwienia Szpitalowi wydatkowania środków zgodnie ze zmianą wynikająca z Decyzji Ministra Finansów znak MF/FS1.4143.3.43.2020.MF.831.K01 z dnia 27 listopada 2020 r.

Skutki: niezgodne ze stanem faktycznym informacje wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych, zwiększone ryzyko przekroczenia planu wydatków.

Powyższy schemat księgowania spełniał wymogi § 2 ust. 6 Umowy o udzielenie dotacji oraz art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych⁵³. Jednocześnie zaksięgowanie przekazania środków pochodzących z dotacji

⁵² T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

⁵³ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

ze Starostwa Powiatowego w Raciborzu do Szpitala Rejonowego w Raciborzu na koncie 130-001 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki str. Ma* w korespondencji z kontem 201-001-01584 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki – SZPITAL REJONOWY str. Wn*, a nie z kontem 224 *Rozliczenie dotacji budżetowych* oraz zaksięgowanie kwoty przekazanej dotacji na koncie 224 *Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY* w dacie operacji gospodarczej umowy zawartej pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu na podstawie dokumentu polecenia księgowania PK 0000000197 z dnia 31 marca 2020 r., a nie na podstawie wyciągu bankowego dokumentującego faktyczne przekazanie środków w dacie operacji gospodarczej ich przekazania było niezgodne z opisem konta 224 zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵⁴, a tym samym zapis księgowy nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego w postaci daty faktycznego przekazania dotacji i nie spełniał wymogów art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵⁵.

Przyczyny: zawarcie w obowiązujących w jednostce zasadach (polityce) rachunkowości zapisów niezgodnych z przepisami powszechnie obowiązującymi. Zgodnie z wyjaśnieniami Starosty Raciborskiego, Pana Grzegorza Swobody: „Przekazanie środków pochodzących z dotacji ze Starostwa Powiatowego w Raciborzu do Szpitala Rejonowego w Raciborzu zaksięgowano na koncie 130-001 *Rachunek bieżący jednostki – wydatki str. Ma* w korespondencji z kontem 201-001-01584 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wydatki – SZPITAL REJONOWY str. Wn*. Zapisy księgowe zostały dokonane zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości. kwoty przekazanych dotacji zaksięgowano na koncie 224 *Rozliczenie dotacji budżetowych SZPITAL REJONOWY* w datach operacji gospodarczych umów zawartych pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu na podstawie dokumentów polecenia księgowania PK 0000000164 z dnia 16 marca 2020 r. oraz PK 0000000197 z dnia 31 marca 2020r. Zapisy księgowe zostały dokonane zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości.”

Skutki: niezgodne ze stanem faktycznym informacje wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Nie wyodrębniono środków otrzymanych z dotacji przyznanej Umową

⁵⁴ T.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., Dz. U. z 2020 r. poz. 342

⁵⁵ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. (wraz z aneksem) zawartą pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim oraz umową nr ZS.8023.1.11.2020 z dnia 30 marca 2020 r. wraz z aneksami pomiędzy Powiatem Raciborskim a Szpitalem Rejonowym w Raciborzu, jak również wydatków dokonywanych z tych środków w ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu, lecz księgowano wpływ oraz wydatki z dwóch przyznanych dotacji bez ich wyodrębnienia pomiędzy sobą, jak również w ramach ww. ewidencji księgowej księgowano wpływy i wydatki dokonywane ze środków własnych, czym naruszono wymogi § 2 ust. 6 Umowy o udzielenie dotacji oraz art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych⁵⁶. Wpływy i wydatki środków własnych Szpitala dotyczyły następujących przypadków:

- 1) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 28 kwietnia 2020 r. za kardiomonitor w kwocie 25 920,00 zł wykazany na fakturze nr 039/04/2020 z dnia 16 kwietnia 2020 r. wystawionej przez Eres Medical Sp. z o.o. z Tomaszowic, a następnie wpływ ww. środków na konto z dniem 5 maja 2020 r.,
- 2) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 5 maja 2020 r. za kombinezony Anti-Virus 2XL wymienione na fakturze nr 3433/ANM/04/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r. wystawionej przez Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Anmar Spółka z o.o. Spółka komandytowa z Tychów w kwocie 184 500,00 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji oraz wpływ kwoty 17 966,84 zł z opisem „*Faktura ANMAR wkład własny Szpital*” na konto z dniem 5 maja 2020 r.,
- 3) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 11 maja 2020 r. za fakturę nr 002/05/2020 z dnia 4 maja 2020 r. wystawioną przez Eres Medical Sp. z o.o. z Tomaszowic w kwocie 38 278,20 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a następnie wpływ kwoty 3 659,56 zł z opisem „*ERES medical - wkład własny - pompy infuzyjne strzykawkowe*” na konto z dniem 15 maja 2020 r.,
- 4) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 20 maja 2020 r. za fakturę nr 197/UM/05/2020 z dnia 14 maja 2020 r. wystawioną przez unitedMED JAKUB Święcikowski z Włocławka w kwocie 4 807,50 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a następnie wpływ kwoty 712,51 zł z opisem „*Wkład własny- UNITEDMED -urządzenie do fumigacji*” na konto z dniem 21 maja 2020 r.,
- 5) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 22 maja 2020 r. za fakturę nr CX/2020/05/108 z dnia 11 maja 2020 r. wystawioną przez Consultronix S.A. z Balic w kwocie 185 603,31 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a następnie wpływ kwoty 5 603,31 zł na konto z dniem 25 maja 2020 r.,

⁵⁶ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

- 6) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 30 listopada 2020 r. za fakturę nr FV/001899 w kwocie 9 594,00 zł, a następnie wpływ kwoty 9 594,00 zł na konto z dniem 1 grudnia 2020 r.,
- 7) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 1 grudnia 2020 r. za fakturę nr FV/000996/20 z dnia 24 listopada 2020 r. wystawioną przez ICE4MED SPÓŁKA Z O.O. z Opola w kwocie 2 398,50 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji, a wcześniej wpływ kwoty 1 713,80 zł na konto z dniem 30 listopada 2020 r.,
- 8) ujęto w ewidencji wydatków ze środków z dotacji zapłatę 22 grudnia 2020 r. za fakturę nr FV/001308/20 z dnia 15 grudnia 2020 r. wystawioną przez ICE4MED SPÓŁKA Z O.O. z Opola w kwocie 38 951,64 zł, tj. w całości ze środków pochodzących z dotacji oraz wpływ kwoty 15,82 zł na konto z dniem 22 grudnia 2020 r.

Przyczyny: *błędna interpretacja w zakresie uznania konieczności wyodrębnienia środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków pochodzących z tych środków jedynie na podstawie odrębności źródła finansowania, prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej do całości operacji dokonywanych z wyodrębnionego rachunku bankowego zamiast do operacji dotyczących jedynie przyznanej dotacji. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Z uwagi na stan epidemii ogłoszony w marcu 2020 roku i pilny tryb zawarcia umów przedmiotowych dotacji – obie umowy zarówno z 16 marca 2020 nr ZS.8023.1.9.2020 oraz z dnia 30 marca 2020 roku nr ZS.8023.1.11.2020 z racji udzielenia ich na sfinansowanie zadań polegających na zakupie materiałów i wyposażenia związanych z zapobieganiem oraz zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej tym wirusem u ludzi, potraktowano jako udzielone na ten sam cel a drugą dotację jako kontynuację zadań, które nie były objęte pierwszą umową w związku z tym posiadano wyodrębnioną rachunkowość na obie dotacje łącznie. W umowach dotacji nie odnajdujemy zapisów, iż korzystają one z odrębnych źródeł finansowania. (...) Zapłata za f-rę nr 039/04/2020 została całościowo dokonana w kwocie 40.419,00 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 25.920,00 dlatego zostało to uzupełnione na rachunek dotacji (...) Zapłata za f-rę nr 3433/ANM/04/2020 została całościowo dokonana w kwocie 184.500,00 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 17.966,84 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr 002/05/2020 została całościowo dokonana w kwocie 38.278,20 z rachunku dotacji w tym wkład własny 3.659,56 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr 197/UM/05/2020 została całościowo dokonana w kwocie 4.807,50 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 712,51 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr CX/2020/05/108 została całościowo dokonana w kwocie 185.603,31 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 5.603,31 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Dnia 30.11.2020 zapłacono*

f-rę FV/001899 na 9.594,00 zł, która docelowo nie została ujęta w dotacji w związku z tym uzupełniono rachunek dotacji na w/w kwotę. (...) Zapłata za f-rę nr FV/000996/20 została całościowo dokonana w kwocie 2.398,50 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 1.713,80 dlatego zostało to uzupełnione na rachunku dotacji. (...) Zapłata za f-rę nr FV/001308/20 została całościowo dokonana w kwocie 38.951,64 z rachunku dotacji w tym. wkład własny 15,82 dlatego nastąpiło uzupełnienie na rachunku dotacji.”

Skutki: utrudniona kontrola wydatkowania środków z konkretnej dotacji.

Jednostką realizującą zadania objęte kontrolą był Szpital Rejonowy w Raciborzu. Kontrolą objęto 100% wydatków dokonanych ze środków pochodzących z dotacji. Szpital Rejonowy w Raciborzu wydatkował środki z dotacji na podstawie 34 faktur/rachunków. Wydatki sfinansowane z dotacji dotyczyły zakupu sprzętu i materiałów wymienionych w załączniku nr 1 do Umowy nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. (wraz z aneksem) zawartej pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim do wysokości kwot w nim ujętych.

Szpital dokonał zapłaty za faktury sfinansowane ze środków pochodzących z dotacji na rachunki bankowe dostawców wskazane na fakturach.

Dokonano zapłaty po terminie płatności wynikającym z faktury/rachunku na łączną **kwotę środków z dotacji 36 455,91 zł z wydatkowanych 618 220,00 zł (5,9% wydatkowanej kwoty)** z tytułu **5 faktur/rachunków na 34 poddanych kontroli (14,7% przypadków)**, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych⁵⁷. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) faktura nr 31564/SPR/03/20DW z dnia 21 marca 2020 r. – termin płatności 30 marca 2020 r., wystawiona przez Zarys International Group Zabrze, na kwotę **7 020,00 zł** wydatkowanych ze środków pochodzących z dotacji została zapłacona 1 dzień po terminie, tj. 31 marca 2020 r.,

Przyczyny: *niedostateczny nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za regulowanie zobowiązań w związku z płatnością dokonywaną z oddzielnych rachunków bankowych. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Faktura nr 31564/SPR/03/20DW z dnia 21.03.2020 r. – termin płatności 30.03.2020 r. wystawiona przez Zarys International Group Zabrze na kwotę 91 098,42 zł została zapłacona w kwocie 14 892,00 zł po terminie tj. 31.03.2020r. z uwagi na finansowanie jej w tej części zarówno z dotacji umowy nr: ZS.8023.1.9.2020 z dnia 16 marca 2020r. jak umowy nr: ZS.8023.1.11.2020 z dnia 30 marca 2020r. Istotna część faktury 76.206,42 zł finansowana z darowizn została zapłacona 30 marca 2021 r.*

⁵⁷ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

Nie były naliczone odsetki, ani od części sfinansowanej z umów dotacji ani sfinansowanej z darowizn.”

- 2) faktura VAT nr 18/4/2020 z dnia 8 kwietnia 2020 r. – termin płatności 15 kwietnia 2020 r. wystawiona przez ASECA SP. Z O.O. Konin na kwotę **7 109,40 zł** wydatkowanych ze środków pochodzących z dotacji została zapłacona 1 dzień po terminie, tj. 16 kwietnia 2020 r.,
- 3) faktura VAT nr 1409/ANM/04/2020 z dnia 9 kwietnia 2020 r. – termin płatności 16 kwietnia 2020 r. wystawiona przez Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe ANMAR Spółka z o. o. Spółka Komandytowa na kwotę **14 760,00 zł** wydatkowanych ze środków pochodzących z dotacji została zapłacona 1 dzień po terminie, tj. 17 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *wydanie dyspozycji przelewu po godzinach księgowania bankowego. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „W związku z dużym nakładem pracy część przelewów była realizowana w późnych godzinach popołudniowych i realizowana była przez bank w kolejnym dniu roboczym. Nie zostały naliczone odsetki.”*

- 4) faktura nr 60/SPR/04/2020 z dnia 21 kwietnia 2020 r. - termin płatności 26 kwietnia 2020 r., wystawiona przez AD2000 Jarosław Krzyżaniak na kwotę **1 070,51 zł** wydatkowanych ze środków pochodzących z dotacji została zapłacona 2 dni po terminie, tj. 28 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *niewłaściwy obieg dokumentów pomiędzy komórką merytoryczną a finansową. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Faktura wpłynęła do księgowości w dniu 28 kwietnia i od razu została zapłacona. Dostarczenie po terminie w związku z ogromną ilością pracy po stronie zaopatrzenia apteki.”*

- 5) faktura nr FV 117/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 r. – termin płatności 30 kwietnia 2020 r., wystawiona przez F.H.U. XSC Oskar Jach z Kielc na kwotę **6 396,00 zł** wydatkowanych ze środków pochodzących z dotacji została zapłacona 4 dni po terminie, tj. 4 maja 2020 r.

Przyczyny: *wydanie dyspozycji przelewu po godzinach księgowania bankowego. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Z uwagi na późne wprowadzenie do systemu bankowego płatności fakturę nr FV 117/2020 z dnia 23.04.2020 r., wystawionej przez F.H.U. XSC Oskar Jach, ul. Kopernika 21/4, 25-336 Kielce na kwotę 6 396,00 zł, po godzinie 18:00 w dniu 30.04.2020 r. zarówno została zapłacona jak i zaksięgowana przez bank w kolejnym dniu roboczym z uwagi na weekend majowy tj. w dniu 04.05.2020 r. . Nie wystąpiła konieczność zapłaty odsetek do w/w kontrahenta.”*

Pozostałe zobowiązania wynikające z faktur/rachunków dotyczących wydatkowania środków pochodzących z dotacji zostały uregulowane terminowo, tzn. zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach

publicznych⁵⁸.

Wszystkie faktury/rachunki potwierdzające wydatki dokonane z dotacji zawierały informacje, o których mowa w § 2 ust. 7 Umowy dotacji nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r.

Zakupione wyposażenie sfinansowane z dotacji, które zostało przyjęte na stan w 2020 r., zgodnie z przedstawionymi w toku kontroli dokumentami zostało ujęte w ewidencji księgowej Szpitala do dnia 31 grudnia 2020 r. wraz z protokołem zdawczo-odbiorczym.

W przypadku wszystkich zakupów dokonywanych ze środków z dotacji w ramach kontrolowanego zadania, Szpital nie miał obowiązku zamieszczać informacji o udzieleniu zamówienia, podając nazwę (firmę) albo imię i nazwisko podmiotu, z którym zawarł umowę o wykonanie zamówienia, gdyż obowiązek wprowadzony ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁵⁹ wynikający z art. 6 ust. 4 ww. ustawy został wprowadzony 24 czerwca 2020 r. i przestał obowiązywać z dniem 20 października 2020 r. w związku z utratą mocy obowiązywania art. 6 ust. 1 ww. ustawy, a podpisane umowy oraz złożone zamówienia zostały dokonane poza ww. okresem⁶⁰.

Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: *„W wyniku realizacji zadania polegającego na zwalczaniu zakażenia, zapobieganiu rozprzestrzenianiu się, profilaktyce oraz zwalczaniu skutków choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-COV-2, zwanej „COVID-19” oraz zakupu materiałów i wyposażenia dla podmiotów leczniczych, ze środków dotacji udzielonych w ramach umów (...) nr 8/2020 z dnia 30 marca 2020 r. zawartych pomiędzy Skarbem Państwa - Wojewodą Śląskim a Powiatem Raciborskim Szpital Rejonowy im. dr Józefa Rostka w Raciborzu nie uzyskał jakiegokolwiek odszkodowania i nie naliczył kar umownych w ramach umów i zamówień finansowanych ze środków z kontrolowanych dotacji.”*

W Szpitalu Rejonowym w Raciborzu dokonywano zapisów w ewidencji księgowej na podstawie nierzetelnych dowodów księgowych w **6 na 34 skontrolowanych przypadków (17,6%)** dotyczącym kwoty **117 497,87 zł**

⁵⁸ T.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.

⁵⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.

⁶⁰ Zakup 2 szt. respiratorów od firmy Dräger Polska Sp. z o.o. w Warszawie nastąpił zgodnie z fakturą nr 3906014741 z dnia 10 lipca 2020 r. w dniu 10 lipca 2020 r., zapłacono w dniu 27 lipca 2020 r., jednakże zamówienia ww. respiratorów dokonano w dniu 24 marca 2020 r.

z **618 220,00 zł** środków pochodzących z dotacji (**19%** kwoty łącznej), czym naruszono art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶¹. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) na opisie faktury nr FS09370/1/2020 wystawionej przez CEZAL Wrocław S.A. Grupa CEZAL w dniu 25 marca 2020 r. dotyczącej kwoty **5 067,36 zł** wydatkowanej ze środków pochodzących z dotacji brak było pieczętki dotyczącej stosowania lub zwolnienia na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy prawo zamówień publicznych. Nadto wartość 5 067,36 zł zadekretowano na rewersie ww. faktury po stronie Wn konta 310-11 *Magazyn wyrobów medycznych*, pomimo iż w stanie faktycznym ujęto ją po stronie Wn konta 310-08 *Leki*,

Przyczyny: *przeoczenie pracownika, omyłka pisarska.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Brak pieczętki wynika z przeoczenia kierownika komórki podpisującego merytorycznie fakturę (...) Błędnie zadekretowano na fakturze 310-11 z powodu omyłki pisarskiej, wartość 5 067,36 zł z faktury nr FS09370/1/2020 z dnia 25 marca 2020 r. ujęto po stronie Wn konta 310-08 Leki prawidłowo, gdyż tak ujmowany jest towar do magazynie apteki. Wg informacji od kierownika apteki, chusteczki dezynfekcyjne nasączone są płynem dezynfekcyjnym i traktowane jako lek analogicznie do płynów dezynfekcyjnych takich jak np. octanisept. Przetarg dotyczy typowo apteki lekowej i jest przyjmowany w magazynie leków.*”

Skutki: *brak informacji z analizy dowodu księgowego w zakresie zastosowania ustawy Pzp, błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne z faktyczną treścią dokonywanych operacji gospodarczych.*

- 2) wartość **7 485,00 zł** z rachunku nr 202010110 (proforma 5380) z dnia 16 kwietnia 2020 r. zadekretowano w całości na koncie 310-11, natomiast ujęto w księgach rachunkowych na koncie Wn 310-11 w wysokości 7 425,00 zł,
- 3) wartość **7 485,00 zł** z rachunku nr 202010115 z dnia 17 kwietnia 2020 r. zadekretowano w całości na koncie 310-11, natomiast ujęto w księgach rachunkowych na koncie Wn 310-11 w wysokości 7 425,00 zł,
- 4) wartość **1 070,51 zł** z faktury nr 60/SPR/04/2020 z dnia 21 kwietnia 2020 r. zadekretowano w całości na koncie 310-11, natomiast ujęto w księgach rachunkowych na koncie Wn 310-11 w wysokości 1 045,50 zł,

Przyczyny: *przeoczenie.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Dekretacja faktury w systemie została poprawiona na dekretację prawidłową nie została poprawiona na dokumencie papierowym przez przeoczenie. Koszty transportu prawidłowo wyodrębnione w systemie, przeoczono na dokumencie papierowym.*”

⁶¹ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.

Skutki: błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne z faktyczną treścią dokonywanych operacji gospodarczych.

- 5) w ramach dowodów księgowych pod jednym numerem wewnętrznym, tj. 70/05 znalazły się 2 faktury o tym samym numerze, tj. 05/05/2020 z dnia 4 maja 2020 r. wystawione przez PHU Irena Krawczyk ze Świdwina na kwotę **7 830,00 zł** wydatkowaną ze środków z kontrolowanej dotacji, które zawierały na rewersie różne daty na pieczęcie dot. zamówień - jedna data to 19 maja 2020 r., a druga to 18 maja 2020 r. i na obu ww. fakturach zatwierdzono do wypłaty kwotę 15 660,00 zł, pomimo iż w stanie faktycznym dokonano zapłaty w kwocie 7 830,00 zł,

Przyczyny: brak należytego nadzoru nad pracownikami odpowiedzialnymi za weryfikację i opisanie dokumentów stanowiących podstawę do zapłaty zobowiązań. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Pierwszym mylnie zaksięgowanym dokumentem było ksero faktury po zauważeniu pomyłki opisano fakturę oryginalną. Faktura nr 05/05/2020 została opłacona tylko raz.”

Skutki: błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne z faktyczną treścią dokonywanych operacji gospodarczych.

- 6) na dokumencie przyjęcia środka trwałego nr OT0-00055/2020 z dnia 31 lipca 2020 r. dot. respiratora EVITA, nr inwentarzowy 001877 dotyczącym wydatkowanej ze środków pochodzących z dotacji kwoty **88 560,00 zł** wpisano daty niezgodne z przedstawionymi do kontroli dokumentami źródłowymi, tj. na OT wskazano datę nabycia 31 lipca 2020 r., natomiast data sprzedaży zgodnie z fakturą nr 3906014741 to 10 lipca 2020 r., na OT wskazano datę protokołu 31 lipca 2020 r., natomiast na protokole nr DCS SE1200 A99 wskazano jedynie datę uruchomienia, tj. 10 lipca 2020 r.

Przyczyny: nieprawidłowa praktyka polegająca na wpisywaniu jako dat nabycia oraz protokołu odbioru w dokumentach OT dat wprowadzenia do ewidencji środków trwałych, a nie faktycznych dat nabycia/protokołów odbioru. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Data przyjęcia, nabycia i protokołu widniejące na dokumencie OT środka trwałego dotyczą daty wprowadzenia do ewidencji środków trwałych.”

Skutki: błędne informacje wynikające z dowodów księgowych, niezgodne ze stanem faktycznym.

W Szpitalu Rejonowym w Raciborzu w **7 na 34 skontrolowanych przypadków (20,6%)** dokonano wydatków w kwocie **185 255,10 zł z 618 220,00 zł** środków pochodzących z dotacji (**30%** kwoty łącznej) przed sprawdzeniem pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, a wstępna kontrola głównego księgowego oraz zatwierdzenie środków do wypłaty udokumentowane zostały jedynie wraz z podpisami dokumentującymi dokonaną kontrolę merytoryczną oraz formalno-

rachunkową (bez wskazania daty ich dokonania), co nie było zgodne z celami kontroli zarządczej określonymi art. 68 ust. 2 pkt 4 i pkt 7 oraz naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 w związku z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶². Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) zapłaty z tytułu faktury VAT nr 000351775 wystawionej przez DELTA PLUS POLSKA SP. Z O.O. Siemianowice Śląskie w dniu 1 kwietnia 2020 r. na kwotę **17 819,01 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 1 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 9 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,
- 2) zapłaty z tytułu faktury pro forma nr 5359/2020 wystawionej przez i&a Arbeitsschutz Agata Maria Kisiński Dobel w dniu 30 marca 2020 r. oraz rachunku nr 202010096 z dnia 7 kwietnia 2020 r. na kwotę **3 225,84 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 31 marca 2020 r. i 7 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 17 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,

Przyczyny: *brak uregulowań wewnętrznych w zakresie postępowania w przypadku zapłaty zaliczek na podstawie faktur pro forma. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Faktury wskazane (...) zostały opłacane na podstawie faktur pro forma oraz przedpłaty dlatego opis na fakturach jest z zgodny z datą księgowania dokumentu czyli po terminie dokonania zapłaty.”*

Skutki: *zwiększone ryzyko dokonania ze środków publicznych wydatków niecelowych lub w zawyżonej wysokości.*

- 3) zapłaty z tytułu faktury pro forma wystawionej przez "FLIXSERVICE" Krzysztof Zarzycki z Krakowa w dniu 6 kwietnia 2020 r. oraz faktury nr 12/2020 z dnia 7 kwietnia 2020 r. na kwotę **134 316,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 6 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 17 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,
- 4) zapłaty z tytułu faktury pro forma nr 5380/2020 z dnia 15 kwietnia 2020 r. oraz rachunku nr 202010110 wystawionego przez i&a Arbitsschutz Agata Maria Kisiński w dniu 16 kwietnia 2020 r. na kwotę **7 485,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 16 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 23 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,
- 5) zapłaty z tytułu rachunku nr 202010115 wystawionego przez i&a Arbitsschutz Agata Maria Kisiński w dniu 17 kwietnia 2020 r. na kwotę **7 485,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 17 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 23 kwietnia 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,

Przyczyny: *brak uregulowań wewnętrznych w zakresie postępowania w przypadku zapłaty zaliczek na podstawie faktur pro forma, niewłaściwy*

⁶² T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

nadzór w zakresie wydatkowania środków publicznych. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Faktury wskazane (...) zostały opłacane na podstawie faktur pro forma dlatego opis na fakturach jest z zgodny z datą księgowania dokumentu czyli po terminie dokonania zapłaty.”

Skutki: zwiększone ryzyko dokonania ze środków publicznych wydatków niecelowych lub w zawyżonej wysokości.

6) zapłaty z tytułu rachunku nr 202010128 wystawionego przez i&a Arbitsschutz Agata Maria Kisiński na kwotę **7 094,25 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 28 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 15 maja 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku,

Przyczyny: brak uregulowań wewnętrznych w zakresie postępowania w przypadku zapłaty zaliczek na podstawie faktur pro forma, niewłaściwy nadzór w zakresie wydatkowania środków publicznych. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zapłaty dokonano na podstawie dokumentu firmy I & A ARBEITSSCHUTZ AGATA MARIA (...), który okazał się oryginałem f-ry (a nie jak wcześniej sądzono pro formą sporządzoną w języku niemieckim).”

Skutki: zwiększone ryzyko dokonania ze środków publicznych wydatków niecelowych lub w zawyżonej wysokości.

7) zapłaty z tytułu proformy nr 25/04/2020 oraz faktury nr 05/05/2020 z dnia 4 maja 2020 r. na kwotę **7 830,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji - zapłacono 7 kwietnia 2020 r. - weryfikacji dokonano 19 maja 2020 r., a więc po dacie dokonanego wydatku.

Przyczyny: brak uregulowań wewnętrznych w zakresie postępowania w przypadku zapłaty zaliczek na podstawie faktur pro forma, niewłaściwy nadzór w zakresie wydatkowania środków publicznych. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zapłaty dokonano na podstawie f-ry pro forma nr 25/04/2020 z dn. 06.04.2020 a opis na fakturach jest z zgodny z datą księgowania dokumentu czyli po terminie dokonania zapłaty.”

Skutki: zwiększone ryzyko dokonania ze środków publicznych wydatków niecelowych lub w zawyżonej wysokości.

W pozostałych poddanych kontroli przypadkach weryfikacja merytoryczna oraz formalno-rachunkowa następowały przed datą uregulowania zobowiązania.

Nie zamieszczono na wszystkich fakturach i rachunkach stanowiących podstawę zapłaty ze środków pochodzących z dotacji dat wpływu do Szpitala Rejonowego w Raciborzu, czym naruszono art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach⁶³ oraz nie

⁶³ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 164

dopełniono wymogów art. 69 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶⁴, jak również naruszono zapisy obowiązujące w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu Instrukcji kancelaryjnej.

Przyczyny: *brak należytego nadzoru w zakresie przestrzegania zapisów obowiązującej w jednostce Instrukcji kancelaryjnej. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zgodnie z instrukcją obiegu dokumentów finansowo – księgowych – dokumentem księgowym jest zatwierdzona merytorycznie faktura a taka wpływa do księgowości i zostaje jej nadana data podczas kontroli formalno-rachunkowej i data kontroli jest datą wpływu dokumentu do księgowości. W przypadku wpływu faktur do Szpitala otrzymywane są one przez poszczególnych kierowników, którzy ewidencjonują w swoich działach zgodnie z instrukcją kancelaryjną lub wewnętrzną procedurą działu np. wprowadzają towar do systemu, weryfikują serie, jakość towaru. Zgodnie z punktem 2.2.3 Instrukcji Kancelaryjnej „Każdy dział, komórka organizacyjna powinna mieć złożony dziennik korespondencyjny do prowadzenia korespondencji przychodzącej i wychodzącej. Na pismach otrzymanych z Kancelarii przybijają pieczętkę wpływu zaopatrzoną w datownik lub ręcznie wpisuje się datę otrzymania pisma”. Dział finansowo księgowy nie dokonuje kontroli prawidłowości wykonania i stosowania instrukcji kancelaryjnej w Szpitalu. Brak opieczetowania wynika z innego sposobu dokumentowania wpływających do szpitala faktur przez poszczególnych kierowników działu i nietraktowania faktur jako pisma przychodzące jako że są to dokumenty dodatkowe do protokołu przekazania, przyjęcia towaru, wykonania usługi.”*

Skutki: *brak możliwości ustalenia dat wpływów otrzymanych dokumentów.*

Na wszystkich fakturach okazanych do kontroli przez Szpital Rejonowy w Raciborzu, których zapłata została sfinansowana ze środków pochodzących z dotacji objętej kontrolą, nie wskazano daty dokonania wstępnej kontroli przez Głównego Księgowego ani daty zatwierdzenia do wypłaty przez kierownika jednostki, czym naruszono art. 69 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶⁵.

Przyczyny: *niedostateczny nadzór w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, brak uregulowań wewnętrznych w zakresie sposobu postępowania w przypadku faktur pro forma. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „W przypadku wszystkich faktur i rachunków stanowiących podstawę dokonywania wydatków zarówno ze środków z kontrolowanych dotacji jak i środków własnych szpitala,*

⁶⁴ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

⁶⁵ T.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.

kontrola wstępna przez Głównego Księgowego jednostki oraz zatwierdzenie do wypłaty przez kierownika jednostki odbywa się w dacie która jest równa lub późniejsza dacie kontroli formalno-rachunkowej dokonanej przez pracowników działu finansowo -księgowego Szpitala Rejonowego w Raciborzu. Wynika to bezpośrednio z obiegu dokumentów w jednostce i świadomości wykonywania kontroli przez głównego księgowego jak i dyrektora jednostki. Kontrola formalno-rachunkowa i merytoryczna ma służyć prawidłowości zarządzania przez kierownika, którego decyzje są ostatnim ogniwem. Zarówno główny księgowy jak i dyrektor jednostki nie zatwierdzą dokumentu do wypłaty jeżeli nie została przeprowadzona kontrola zarówno merytoryczna, jak i formalno-rachunkowa. Zatwierdzenie merytoryczne potwierdza, iż zostały zastosowane wszystkie procedury obowiązujące w szpitalu min: przepisy zamówień publicznych, faktyczne wykonanie usługi lub dostarczenie towaru. Ponad to opis zatwierdzenia dokumentu jest zgodny z obowiązującą instrukcją obiegu dokumentów finansowo-księgowych w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu. Wpisywanie kolejnej daty wg naszych regulacji przy zatwierdzaniu do wypłaty nie jest wymagane przepisami prawa, dodatkowo w regulacjach zewnętrznych także nie odnajdujemy takiego obowiązku. Z całą pewnością i praktyką funkcjonującą w zakładzie zatwierdzanie do wypłaty odbywa się przez dyrektora po uzyskaniu pewności, iż dokument przeszedł wstępną kontrolę i odbywa się w dacie równej lub późniejszej po dacie kontroli formalno-rachunkowej. Jedynie w przypadku faktur pro forma, które nie stanowią dokumentu księgowego a jedynie są zaliczką na zakup towaru, płatność dokonywana jest na podstawie potwierdzenia merytorycznego. Potwierdzenie to dokonywane jest przez kierownika komórki dokonującej zakupu jest na odwrocie dokumentu, podpisem wraz z opisem jakiego towaru dotyczy przez wnioskującego po ustaleniu i zatwierdzeniu zlecenia na dany wydatek z dyrektorem. Brak podpisu dyrektora na pro-formie wynika z faktu, iż nie jest to dokument księgowy a jedynie polecenie zaliczkowania, a która to akceptacja dyrektora jest na etapie zatwierdzenia zasadności wydatku (zatwierdzenie zlecenia).”

Skutki: brak możliwości ustalenia na podstawie dowodów księgowych, czy zapłata za faktury nastąpiła przed czy po dokonaniu wstępnej kontroli przez głównego księgowego oraz zatwierdzeniu do zapłaty przez kierownika jednostki, dokonywanie wstępnej kontroli oraz zatwierdzenia do wypłaty po faktycznej zapłacie środków, zwiększone ryzyko wydatkowania środków z przekroczeniem właściwego upoważnienia.

W Szpitalu Rejonowym w Raciborzu w 3 z 34 przypadków (8,8% przypadków) zakupów na kwotę 261 811,82 zł z 618 220,00 zł środków pochodzących z dotacji (42,3% kwoty łącznej) dokonano poprawek na dowodach księgowych niezgodnie z dyspozycją art. 22 ust. 1 ustawy z

dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁶. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) na wyciągu bankowym nr 6 dotyczącym zapłaty z tytułu faktury nr 12/2020 w kwocie **134 316,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji dokonano poprawek w dekretacji niezgodnie z ustawą o rachunkowości, tzn. bez przekreślenia błędnego zapisu, daty i parafy osoby poprawiającej,

Przyczyny: *przeoczenia*. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Błędnie dokonane poprawki wynikły z przeoczenia.*”

Skutki: *brak możliwości określenia prawidłowej dekretacji, daty naniesienia oraz osoby dokonującej poprawek.*

- 2) na fakturze nr 3906014741 wystawionej przez Drager Polska Sp. z o. o. z Warszawy dnia 10 lipca 2020 r., na podstawie której wydatkowano kwotę **88 560,00 zł** środków pochodzących z dotacji, kwota wskazana w poz. „*zatwierdzono do wypłaty*” została poprawiona bez skreślenia wartości błędnej, podpisu osoby dokonującej poprawki oraz bez wskazania daty,

- 3) na fakturze nr FV/001308/20 wystawionej przez ICE4MED SPÓŁKA Z O.O. z Opola dnia 15 grudnia 2020 r., na podstawie której wydatkowano kwotę **38 935,82 zł** środków pochodzących z dotacji, dokonano poprawy wysokości kwoty dofinansowanej z dotacji bez podpisu osoby dokonującej poprawki oraz bez wskazania daty oraz poprawiono numer konta bez wskazania daty,

Przyczyny: *przeoczenia*. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Brak parafy i daty osoby dokonującej skreślenia wynika z przeoczenia.*”

Skutki: *brak możliwości określenia daty naniesienia oraz osoby dokonującej poprawek.*

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu dot. konta 130-05 nie wskazano dla każdej operacji gospodarczej numeru dokumentu źródłowego, tylko numery wewnętrzne poszczególnych operacji w ramach jednego dokumentu księgowego, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁷.

Przyczyny: *niewłaściwa interpretacja w zakresie przypisywania numerów dowodom księgowym*. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „*Wydruk standardowo zawiera podstawowe informacje jednak oczywiście jest możliwość dodania nr dokumentu źródłowego który jest nazwany „Symbol zewnętrzny” W związku z tym zapisy spełniają definicję art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia*

⁶⁶T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

⁶⁷T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

29.09.1994 r. o rachunkowości „zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: (...) określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji”. Kolumna „dokument” odnosi się do wewnętrznego numeru chronologicznego odrębnego dla każdego rejestru dokumentów.” Wbrew złożonym wyjaśnieniom w kolumnie „Symbol zewnętrzny” nie wskazywano numeru dowodu księgowego w postaci wyciągu bankowego, lecz numer zewnętrzny faktury lub rachunku, którego dotyczyła płatność. Wyciągom bankowym nie nadawano numerów wewnętrznych, lecz nadawano je poszczególnym operacjom w ramach jednego wyciągu bankowego, skutkiem czego jeden dokument księgowy posiadał przypisane kilka numerów identyfikacyjnych.

Skutki: utrudniona kontrola dowodów księgowych na podstawie analizy zapisów ewidencji księgowej.

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu zaksięgowano na kontach 130-05 w korespondencji z kontami 201 pod niewłaściwą datą operacji gospodarczej przelewy środków pochodzących z dotacji w **4 na 34 poddanych kontroli przypadków (11,8% przypadków)** dotyczących kwoty **166 338,66 zł z 618 220,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**26,9% środków**), czym nie dopełniono wymogów art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁸. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) faktury VAT nr 000351775 wystawionej przez DELTA PLUS POLSKA SP. Z O.O. Siemianowice Śląskie w dniu 1 kwietnia 2020 r. opłaconej ze środków z dotacji w kwocie **17 819,01 zł** - przelew dokonany 1 kwietnia 2020 r. został zaksięgowany na kontach 130-05 oraz 201 pod datą operacji gospodarczej 2 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: pomyłka pracownika. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zapłata za f-rę 000351775 została dokonana 01.04.2020 r., ze względu na księgowanie WB w dniach kolejnych pomyłkowo została wprowadzona data 02.04.2020 r. która została zaraz poprawiona na 01.04.2020 r. niestety tylko w nagłówku a nie w transakcjach poszczególnych pozycji.”

Skutki: informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.

- 2) faktury VAT nr 18/4/2020 wystawionej przez ASECA SP. Z O.O. Konin w dniu 8 kwietnia 2020 r. na kwotę **7 109,40 zł** - przelew dokonany 16 kwietnia 2020 r. został zaksięgowany na kontach 130-05 oraz 201 pod datą operacji gospodarczej 15 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: pomyłka pracownika. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wynika z

⁶⁸T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

omyłki pisarskiej przy wpisywaniu daty w systemie. System podpowiada bieżącą datę wprowadzenia dokumentu.”

Skutki: informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.

- 3) faktury pro forma z 6 kwietnia 2020 r. oraz faktury nr 12/2020 wystawionej przez "FLIXSERVICE" Krzysztof Zarzycki z Krakowa w dniu 7 kwietnia 2020 r. na kwotę **134 316,00 zł** - przelew dokonany 6 kwietnia 2020 r. został zaksięgowany na kontach 130-05 oraz 201 pod datą operacji gospodarczej 7 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: pomyłka pracownika. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Błędna data przy koncie 130-05 wynika z omyłki pisarskiej, księgowania wyciągu w kolejnym dniu tj. 8 kwietnia. Zapłata za f-rę nr 12/2020 została dokonana 06.04.2020 r., ze względu na księgowanie WB w dniach kolejnych pomyłkowo została wprowadzona data 07.04.2020 r., która została zaraz poprawiona na 06.04.2020 r. niestety tylko w nagłówku a nie w transakcjach poszczególnych pozycji.”

Skutki: informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.

- 4) rachunku nr 202010128 wystawionego przez i&a Arbitsschutz Agata Maria Kisinki na kwotę **7 094,25 zł** - przelew dokonany 28 kwietnia 2020 r. został zaksięgowany na kontach 130-05 oraz 201 pod datą operacji gospodarczej 29 kwietnia 2020 r.

Przyczyny: pomyłka pracownika. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Ze względu na księgowanie WB w dniach kolejnych pomyłkowo została wprowadzona data 29.04.2020 r., która została zaraz poprawiona na 28.04.2020 r. niestety tylko w nagłówku a nie w transakcjach poszczególnych pozycji.”

Skutki: informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu zaksięgowano na koncie 130-05 z nieprawidłowym opisem operacji gospodarczej przelewy środków pochodzących z dotacji w **2 na 34 poddanych kontroli przypadków (5,9% przypadków)** dotyczących kwoty **14 579,25 zł z 618 220,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**2,4% środków**), czym nie dopełniono wymogów art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶⁹. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) rachunku nr 202010115 wystawionego przez i&a Arbitsschutz Agata Maria Kisinki w dniu 17 kwietnia 2020 r. opłaconego ze środków z dotacji w kwocie **7 485,00 zł** – w opisie operacji gospodarczej dotyczącej

⁶⁹T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

przelewu ww. kwoty wskazano proformę nr 202010115, a nie rachunek (Rechnung) nr 202010115,

Przyczyny: *błąd pisarski. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „błąd pisarski winno być opisane jako f-ra nr 202010115 a błędnie potraktowano jako proforma 202010115”*

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

2) rachunku nr 202010128 wystawionego przez i&a Arbitsschutz Agata Maria Kisinki opłaconego ze środków z dotacji w kwocie **7 094,25 zł** – w opisie operacji gospodarczej dotyczącej przelewu ww. kwoty w dniu 28 kwietnia 2020 r. wskazano „PROFORMA 202010128 – I & A ARBEITSSCHUTZ AGATA MARIA (...)”, a nie rachunek (Rechnung) nr 202010128.

Przyczyny: *brak weryfikacji dokumentu stanowiącego podstawę zapłaty środków. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Zapłaty dokonano na podstawie dokumentu firmy I & A ARBEITSSCHUTZ AGATA MARIA (...), który okazał się oryginałem f-ry (a nie jak wcześniej sądzono pro formą sporządzoną w języku niemieckim).”*

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

W pozostałych przypadkach wydatki zaksięgowano w ewidencji księgowej Szpitala z prawidłowymi datami i opisem operacji gospodarczej.

W ewidencji księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu zaksięgowano na kontach 201 pod niewłaściwą datą operacji gospodarczej powstanie zobowiązania w ramach środków pochodzących z dotacji w **5 na 34 poddanych kontroli przypadków (14,7% przypadków)** dotyczącym kwoty **205 992,01 zł z 618 220,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**33,3% środków**), czym nie dopełniono wymogów art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷⁰. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

1) do ksiąg rachunkowych na kontach Wn 310-11 / Ma 201-D188 wprowadzono datę operacji 9 kwietnia 2020 r. w zakresie kwoty **14 760,00 zł** środków pochodzących z dotacji, pomimo iż data sprzedaży wskazana na fakturze nr 1409/ANM/04/2020 z dnia 9 kwietnia 2020 r. to 10 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *nieprawidłowa interpretacja w zakresie daty powstania zobowiązania z dniem wystawienia faktury, a nie z dniem sprzedaży, księgowanie na koncie 310 w korespondencji z kontem 201 na podstawie*

⁷⁰T.j. Dz.U z 2019 r. poz. 351 ze zm.

faktury, a nie daty faktycznego przyjęcia towaru na magazyn. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wprowadzając fakturę do systemu nie wprowadzamy daty zakończenia dostawy/usługi a datę wystawienia dokumentu, która jest jednocześnie datą operacji.”

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 2) do ksiąg rachunkowych na kontach Wn 310-11 / Ma 201-D188 wprowadzono datę operacji 14 kwietnia 2020 r. w zakresie kwoty **15 375,00 zł** środków pochodzących z dotacji, pomimo iż data sprzedaży wskazana na fakturze nr 1733/ANM/04/2020 z dnia 14 kwietnia 2020 r. to 15 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *nieprawidłowa interpretacja w zakresie daty powstania zobowiązania z dniem wystawienia faktury, a nie z dniem sprzedaży, księgowanie na koncie 310 w korespondencji z kontem 201 na podstawie faktury, a nie daty faktycznego przyjęcia towaru na magazyn. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wprowadzając fakturę do systemu wprowadzamy datę wystawienia dokumentu, która jest jednocześnie datą operacji.”*

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 3) do ksiąg rachunkowych na kontach 310-11 (w kwocie 7 425,00 zł) i 201-D149 wprowadzono datę operacji 17 kwietnia 2020 r. w zakresie kwoty **7 485,00 zł** środków pochodzących z dotacji, pomimo iż data sprzedaży wskazana na rachunku nr 202010115 z dnia 17 kwietnia 2020 r. to 20 kwietnia 2020 r.,

- 4) do ksiąg rachunkowych na kontach 310-11 i 201-D188 (nr dokumentu F-04316) wprowadzono datę operacji 28 kwietnia 2020 r. w zakresie kwoty **166 533,16 zł** środków pochodzących z dotacji, pomimo iż data zakończenia dostawy/usług wskazana na fakturze nr 3433/ANM/04/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r. to 29 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *nieprawidłowa interpretacja w zakresie daty powstania zobowiązania z dniem wystawienia faktury, a nie z dniem sprzedaży, księgowanie na koncie 310 w korespondencji z kontem 201 na podstawie faktury, a nie daty faktycznego przyjęcia towaru na magazyn. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wprowadzając fakturę do systemu nie wprowadzamy daty zakończenia dostawy/usługi a datę wystawienia dokumentu, która jest jednocześnie datą operacji.”*

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 5) do ksiąg rachunkowych na kontach 310-11 i 201-C051 (nr dokumentu F-12122) wprowadzono datę operacji 3 grudnia 2020 r. w zakresie kwoty **1 838,85 zł** środków pochodzących z dotacji, pomimo iż data doręczenia

wskazana na fakturze nr 092320 z dnia 3 grudnia 2020 r. to 7 grudnia 2020 r.

Przyczyny: *nieprawidłowa interpretacja w zakresie daty powstania zobowiązania z dniem wystawienia faktury, a nie z dniem sprzedaży, księgowanie na koncie 310 w korespondencji z kontem 201 na podstawie faktury, a nie daty faktycznego przyjęcia towaru na magazyn. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Wprowadzając fakturę do systemu wprowadzamy datę wystawienia dokumentu, która jest jednocześnie datą operacji.”*

Skutki: *informacje wynikające z ewidencji księgowej niezgodne ze stanem faktycznym.*

W pozostałych przypadkach zobowiązania zaksięgowano w ewidencji księgowej Szpitala z prawidłowymi datami operacji gospodarczej.

Nierzetelnie sporządzono dokumenty PZ⁷¹ w przypadku **7 z 34 poddanych kontroli przypadków (20,6% przypadków)** dotyczących kwoty **84 820,38 zł z 618 220,00 zł** wydatkowanych środków pochodzących z dotacji (**13,7% środków**) poprzez wskazanie w ww. dokumentach daty sprzedaży niezgodnej z faktyczną datą sprzedaży przyjmowanych materiałów. Powyższe dotyczyło następujących przypadków:

- 1) na PZ nr 92/03/2020 z 23 marca 2020 r. w „*dacie sprzedaży*” wpisano datę 23 marca 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 31564/SPR/03/20DW Zarys International Group Zabrze dotyczącą wydatku na kwotę **7 020,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 21 marca 2020 r.,

Przyczyny: *omyłka pracownika. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Rozbieżności w datach wynikają z omyłki osoby wprowadzającej wskazane dokumenty PZ. System podpowiada bieżącą datę wprowadzenia dokumentu.”*

Skutki: *informacje wynikające z dokumentu PZ niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 2) na PZ nr 115/03/2020 z 31 marca 2020 r. w „*dacie sprzedaży*” wpisano datę 31 marca 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 34673/SPR/03/20/PU Zarys International Group Zabrze dotyczącą wydatku na kwotę **3 120,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 30 marca 2020 r.,

Przyczyny: *omyłka pracownika. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Rozbieżności w datach wynikają z omyłki osoby wprowadzającej wskazane dokumenty PZ.”*

Skutki: *informacje wynikające z dokumentu PZ niezgodne ze stanem faktycznym.*

⁷¹ Przyjęcie materiału z zewnątrz.

- 3) na PZ nr 24/04/2020 w „dacie sprzedaży” wpisano datę 14 kwietnia 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 1733/ANM/04/2020 wystawioną przez Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe ANMAR dotyczącą wydatku na kwotę **15 375,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą dostawy był dzień 15 kwietnia 2020 r.,
- 4) na PZ nr 33/04/2020 w „dacie sprzedaży” wpisano datę 6 kwietnia 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr FS10308/1/2020 wystawioną przez Centrum Zaopatrzenia Medycznego „CEZAL” S.A. dotyczącą wydatku na kwotę **6 143,56 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą dostawy był dzień 7 kwietnia 2020 r.,

Przyczyny: *pomyłki pracownika.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „PZ błędna data w związku z przeoczeniem, pomyłka w trakcie wprowadzania dokumentu przychodu.”

Skutki: *informacje wynikające z dokumentu PZ niezgodne ze stanem faktycznym.*

- 5) na PZ nr 69/04/2020 w „dacie sprzedaży” wpisano datę 28 kwietnia 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 117/2020 dotyczącą wydatku na kwotę **6 396,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 23 kwietnia 2020 r.,
- 6) na PZ nr 35/05/2020 w „dacie sprzedaży” wpisano datę 19 maja 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr 05/05/2020 dotyczącą wydatku na kwotę **7 830,00 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 4 maja 2020 r.,
- 7) na PZ nr 70/12/2020 w „dacie sprzedaży” wpisano datę 21 grudnia 2020 r., podczas gdy zgodnie z fakturą nr FV/001308/20 dotyczącą wydatku na kwotę **38 935,82 zł** ze środków pochodzących z dotacji datą sprzedaży był dzień 15 grudnia 2020 r.

Przyczyny: *omyłki pracownika.* Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika: „Rozbieżności w datach wynikają z omyłki osoby wprowadzającej wskazane faktury.”

Skutki: *informacje wynikające z dokumentu PZ niezgodne ze stanem faktycznym.*

Zakupiony ze środków pochodzących z dotacji celowej objętej kontrolą sprzęt, zgodnie z przedstawionymi dokumentami, został w 2020 r. przyjęty w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu na Oddział Intensywnej Terapii w przypadku 1 szt. respiratora Evita V300 zakupionego 10 lipca 2020 r. ze środków pochodzących z dotacji za kwotę 88 560,00 zł i wykazanego na fakturze nr 3906014741.

W zakresie ww. sprzętu zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu w okresie przeprowadzania czynności kontrolnych

wciąż znajdował się on na Oddziale Intensywnej Terapii.⁷² Nadto zgodnie z oświadczeniem Pana Ryszarda Rudnika, Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu: „Nie doszło do przypadków przeniesienia własności zakupionego ze środków z kontrolowanych dotacji sprzętu na inny podmiot niż Szpital Rejonowy im. dr Józefa Rostka w Raciborzu.”

Osoby odpowiedzialne za wykonywanie zadań z danego obszaru kontroli w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości:

Pan Grzegorz Swoboda – Starosta Powiatu Raciborskiego,
Pan Marek Kurpis – Wicestarosta Powiatu Raciborskiego,
Pan Roman Nowak – Skarbnik Powiatu Raciborskiego,
Pani Gabriela Gieda – Kierownik Referatu Księgowości i Płac – Główny Księgowy Starostwa Powiatowego w Raciborzu,
Pani Karina Pytlik - inspektor ds. księgowości jednostki budżetowej Wydziału Finansowego Referatu Księgowości i Płac w Starostwie Powiatowym w Raciborzu,
Pani Rita Wilkaniec - podinspektor ds. księgowości jednostki budżetowej w Wydziale Księgowości i Płac w Starostwie Powiatowym w Raciborzu,
Pani Aleksandra Kasprzak - Kierownika Referatu Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Raciborzu,
Pani Agnieszka Piecha - samodzielny referent w Referacie Spraw Społecznych w Starostwie Powiatowym w Raciborzu (do 31 października 2020 r.)

Pan Ryszard Rudnik – Dyrektor Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pan Paweł Wojciech Knop – Główny Księgowy Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pani Monika Wiśniewska – Zastępca Głównego Księgowego Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pani Renata Hubczyk – Kierownik Sekcji Finansowo-Księgowej Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pani Alina Pierścińska – starsza księgowa w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
Pani Krystyna Kamczyk – księgowa w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
Pani Weronika Śrutwa – Kierownik Działu Gospodarczego Szpitala Rejonowego w Raciborzu (od 1 czerwca 2020 r., wcześniej p.o. w zastępstwie nieobecnego pracownika),
Pan Witold Surma – Kierownik Działu Techniczno-Eksploatacyjnego Szpitala Rejonowego w Raciborzu,
Pan Piotr Lelek – specjalista ds. technicznych w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu,
Pani Joanna Fidziańska-Tkocz – Kierownik Apteki Szpitalnej Szpitala

⁷²W związku z aktualną sytuacją epidemiczną w kraju odstąpiono od oględzin sprzętu zakupionego ze środków pochodzących z kontrolowanej dotacji znajdującego się na ww. oddziale. Ustalenia w zakresie miejsca, w którym w czasie trwania kontroli znajdował się ww. zakupiony sprzęt dokonano na podstawie oświadczenia Dyrektora Szpitala Rejonowego w Raciborzu, Pana Ryszarda Rudnika.

Rejonowego w Raciborzu,
Pani Renata Piprek – starszy inspektor ds. zaopatrzenia w Aptece Szpitalnej
Szpitala Rejonowego w Raciborzu.

IV. Uwagi i zalecenia pokontrolne

Zalecenia pokontrolne:	Zalecam: 1) Aktualizację obowiązującej w Starostwie Powiatowym w Raciborzu polityki rachunkowości celem doprowadzenia do jej zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego w zakresie wskazania konta przeciwnego w opisie konta 224. 2) Aktualizację obowiązującej w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu polityki rachunkowości celem: a) określenia w opisie systemu przetwarzania danych wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji, b) doprowadzenia do zgodności opisu kont 845 i 080 z nazwami ww. kont w wykazie kont księgi głównej zakładowego planu kont. 3) Wprowadzenie w Szpitalu Rejonowym w Raciborzu uregulowań wewnętrznych w zakresie postępowania w przypadku zapłaty zaliczek na podstawie faktur pro forma celem zapewnienia weryfikacji merytorycznej, formalno-rachunkowej, wstępnej kontroli głównego księgowego oraz zatwierdzenia do wypłaty przez kierownika jednostki wydatków przed datą ich dokonania. 4) Wzmocnienie nadzoru: a) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za aktualizację obowiązującej w ww. jednostce polityki rachunkowości celem: – jednoznacznego powiązania załączników z zarządzeniami je wprowadzającymi, a dotyczącymi polityki rachunkowości, – wprowadzania do polityki rachunkowości wszelkich zmian, w tym dotyczących wzorów podpisów, przez kierownika jednostki po jego akceptacji i zatwierdzeniu, – bieżącej aktualizacji wzorów podpisów osób upoważnionych do sprawdzania dokumentów pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, b) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za sporządzanie i aktualizację planów finansowych celem ujmowania w ww. planach środków z dotacji, w tym środków z dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne, oraz środków na wydatki majątkowe związane z otrzymanymi dotacjami, c) nad pracownikami Starostwa Powiatowego w Raciborzu celem ujmowania na kontach 133, 901, 224 oraz 130 wpływów oraz
---------------------------	---

zmian kwot udzielonych dotacji w datach operacji gospodarczych wynikających z dokumentów stanowiących podstawę dokonanych zmian,

- d) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji księgowej w jednostce celem wyodrębniania w ramach ww. ewidencji środków otrzymanych i wydatkowanych w ramach poszczególnych dotacji od pozostałych środków,
- e) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za regulowanie zobowiązań oraz pracownikami komórek merytorycznych przekazującymi do komórki finansowej dokumenty stanowiące podstawę regulowania zobowiązań celem regulowania tychże zobowiązań w terminach wynikających z otrzymanych dokumentów,
- f) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za odbiór sprzętu i wyposażenia celem sporządzania protokołów zdawczo-odbiorczych w przypadku odbioru ww. środków, jeśli wymóg taki wynikał z zawartych umów dotacji,
- g) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za opisywanie, zamieszczanie dekretacji i weryfikację dowodów księgowych stanowiących podstawę dokonywanych wydatków ze środków pochodzących z dotacji celem:
 - zamieszczania ww. informacji zgodnie ze stanem faktycznym oraz przed datą faktycznego dokonania wydatku,
 - dokonywania poprawek na dowodach księgowych poprzez skreślenie wartości błędnych oraz zamieszczenie podpisu osoby dokonującej poprawki wraz z datą jej naniesienia,
 - zapewnienia, by przechowywanym dowodom księgowym nadawano odrębne numery wewnętrzne jednoznacznie identyfikujące ww. dowody,
- h) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za sporządzanie dokumentów OT dotyczących przyjęcia środka trwałego celem zamieszczania w ww. dokumentach daty nabycia oraz daty protokołu odbioru zgodnych ze stanem faktycznym,
- i) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za odbiór dokumentów stanowiących podstawę zapłaty środków finansowych w postaci faktur i rachunków celem zamieszczania na ww. dokumentach daty wpływu do jednostki,
- j) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za przypisywanie numerów dowodom

księgowym w postaci wyciągów bankowych celem zapewnienia, by jeden dokument źródłowy posiadał tylko jeden numer identyfikacyjny,

- k) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za ewidencjonowanie wydatków na koncie 130 w korespondencji z kontem 201 celem zapewnienia, by wydatki te ujmowano w dacie operacji gospodarczej faktycznego wydatkowania środków,
- l) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za ewidencjonowanie powstania zobowiązań na koncie 201 celem zapewnienia, by zobowiązania te ujmowano w faktycznej dacie ich powstania, tzn. w dacie sprzedaży wykazanych na nich środków,
- m) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za księgowanie operacji gospodarczych na kontach 081 oraz 130 celem zapewnienia, by opisy ww. operacji gospodarczych były zgodne ze stanem faktycznym,
- n) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za sporządzanie dokumentów PZ⁷³ celem zamieszczania w ww. dokumentach w „*dacie sprzedaży*” faktycznej daty sprzedaży przyjmowanych materiałów,
- o) nad pracownikami Szpitala Rejonowego w Raciborzu odpowiedzialnymi za zamieszczanie numerów inwentarzowych na zakupionych środkach trwałych celem zapewnienia, by numery te nanoszono przed przekazaniem środków do użytkowania.

V. Pouczenie

Oczekuję przedstawienia przez Pana, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Grzegorz Skórka
Dyrektor Wydziału Kontroli

/dokument podpisany elektronicznie/

⁷³ Przyjęcie materiału z zewnątrz